ئایندەی ڕۆژنامە لە ناو هەڕەشەی هۆیەکانی دیکەی میدیادا.. نەژاد عزیز سورمێ

ئەمڕۆ لە دونیای میدیادا باس لەو هەڕەشە و گەفانە دەکرێ کە پەرەسەندنی هۆیەکانی پێگەیشتن لە ڕۆژنامەی دەکا ، ئەوانەی ئەو جۆرە باسانە دەکەن ، بیروبۆچوونەکانیان لەوە سەرچاوە دەگرێ ئیتر میدیای بینراو و دەرهاوێشتەکانی دیکەی پەرەسەندنی تەکنەلۆژیای پێگەیشتن و تۆڕەکانی ئینتەرنێت گەەی بە ڕۆژنامە (بە ڕۆژنامەی ڕۆژانەیشەوە) بە ڕادەیەکی باوەڕنەکردە لێژکردووە و ئەو ئەرکەی تا دوێنێ بە ڕۆژنامە هەڵنەدەسووڕا ، ئەمڕۆ بە هۆی تۆڕەکانی ئینتەرنێت و کەناڵە ئاسمانییەکان بە ئاسانی هەڵدەسووڕێ ، سەرەڕای ئازادی دەربڕین و بڵاوکردنەوە بە تایبەتی بە هۆی ئینتەرنێتەوە ، کە هەر تاکێك دەتوانێ هەموو جیهان لەسەر شاشەی کۆمپیوتەر یا مۆبایلەکەیدا ببینێ و ببینرێ..

کەناڵە ئاسمانییەکانیش وەك دەبینین دوای فەراهەمبوونی سی وەرگرتن بە نرخێکی گونجاو لە هەموو ماڵێکدا هەیە و ئەوەی پێی دەگوترا میدیای کات گوزەراندن کە خۆی لە کلیپی گۆرانی و درامای خاکەڕا و ڕیکلامی بێ پەردە و بێ سنوور و هەندێ بەرنامەی بێ بەرنامەدا دەبینێتەوە ، ئەگەر هەندێ لە کەناڵی پەروەردەیی تایبەتی لێ هەڵبوێرین ، کە ئێمە ئەویشمان دوای بە ئەهلی کردنی قوتابیخانە و کۆلیژەکانمان نەما …!

لەو سەریشەوە کۆمەڵێك کەناڵی تری پێچەوانە کە نوخشەی ڕەشبینی و مەرگ دادەدەن ، ئەوانیش لە کاردان ، لەوەی بە میدیای پارێزگر و ئایینی و تەبشیریەوە دەناسرێن.

بەڕای من پاشاگەردانییەکانی تەلەڤزیۆن سەرەڕای خودی سیفەتە پۆزەتیڤەکانی وەك ئاسانی هەڵگرتن و گواستنەوە و هەرزانی و لە هەمانکاتدا ئاسانی لە ک خکردنەوە و خوێندنەوەی ڕۆژنامە لە هەموو ئەو خاڵانەیش گرینکتر هەست بە لێپرسینەوە کردن لە هەموو ئەو بابەت و هەواڵ و ڕیپۆرتاژانەی بڵاویان دەکاتەوە
بێجگە لەوەی ڕۆژنامە هەمیشە نزیکتر لە کتێب ، کە سەرچاوەی فێربوون ومەعریفەیە ، ئەمانە هەمووی مۆتەکەی کارکەناری و نەمانی

لەسەر ڕۆژنامەدا لابردووە و بەختی دیکەی پێداوە.

جگە لەوەی هەموو ئەو پێشکەوتنەی هۆیەکانی میدیا لەم چەند ساڵانەی دوایدا بەخۆیەوە بینیوە ، بێگومان ڕۆژنامەیش وەکو هۆیەکی ڕەسەنی میدیای نووسراو بەشی خۆی پێ بڕاوە و بەهرەی لێوەرگرتووە ، بە نموونە تۆڕەکانی ئینتەرنێت چەندی بینەر و خوێنەری زۆریشی بۆ خۆی ڕاکێشابێ ، بەقەد ئەوەش وەکو هاوڕێ و هەڤاڵێکی دڵسۆزی ڕۆژنامە و چاپکراوی دیکەیە.

بەلایەکی دیکەش هەموو ئەو بڵاوکراوانەی بە هۆی ئەوەی پێی دەڵێن (ڕۆژنامەگەریی ئەلیکترۆنی) لەچاو بزاڤی بڵاوکردنەوە لە ڕۆژنامە و گۆڤار و دەوریات و کتێب و چاپکراوی تر ئەگەر لە پەراوێزیشدا نەبن ، تا ئێستا ئەو ڕێژەیە نییە جێی باس بن ، ئەوەی کە هەمیشە هەموو ڕێژەیەکی زۆر کەم نەبێ لە وڵاتە پێشکەوتووەکاندایە و وڵاتانی دواکەوتوو سەبارەت بە زۆر ئەگەری جۆرا و جۆر لە پێشەوەشیان ڕادەی نەخوێندەواری و دواکەوتنی تەکنەلۆژیا و ژێرخانی ئابووری و دواکەوتوویی ئەوەی پێی دەگوترێ کەرتی تایبەتی و کێبەرکێی سیستەمی حوکمڕانی لە هەلی بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو بێبەش بوون.

بۆیە پێموانییە بەو ساڵ و زەمانانە ڕۆژنامە بایەخی خۆی ون بکا بە تایبەتیش لە وڵاتانی لە وێنەی وڵاتی ئێمە ، هەر چەندە لایەنەکانی پەیوەندیدار ڕەنگە بە پێی عاقڵ پێشکانیان بە دیوێکی تری ببینن !!

لەوەش زیاتر ڕۆژنامە تەنانەت لە وڵاتە پێشکەوتووەکانیش ئەرزشی خۆی ون نەکردووە بەو مەرجانەی لە تێگەیشتنی پەخشکاری ڕۆژنامەکانەوە سەرچاوە دەگرێ بۆ بنەما کۆمەڵایەتی و سایکۆلۆژییەکانی خوێنەر و توێکڵ هاوێشتن و نوێبوونەوەی بە پێوانەی خواستی سەردەم.

ئەو تێگەیشتنەش بۆ ڕۆژنامە لە ڕۆژگاری ئەمڕۆدا پێم وایە لەم چەند خاڵەی خوارەوەدا ببینرێتەوە:

1- بایەخدانی ڕۆژنامە بە پێشزانی لە ڕێگای پەیامنێرەکانییەوە بێت یاخود ئاژانسەکانی دەنگوباس کە ئەمەش دەبێتە ئەگەری خێرایی بڵاوکردنەوە و بەدواداچوون.

2- هەوڵی بەردەوام بۆ گۆڕین و نوێکردنەوەی ڕۆژنامەنووسیی بە تایبەتی لە هەواڵ ودەرهاوێشتەکانیدا.

3- نزیکبوونەوە لە خوێنەری ئاسایی و ویست و خواستەکانی لەم بوارەدا ، ڕەنگە ڕۆژنامە کاریگەریی لە هۆیەکانی تر کاراتر بێ.

4- هەوڵدان بۆ ڕاکێشانی خوێنەری نوێ ، کە خۆی لەوەچەی نوێدا دەبینێتەوە لە هەمان کاتدا کرانەوە بە ڕووکاری خۆ دوورگرتن لە هەموو جۆرە
ئەو پەڕگیرییەك لە چارەسەرکردن و بڵاوکردنەوەی بابەت و نووسین دا

5- هەوڵی بەردەوام بە فراوانکردنی پەیوەندی نزیکبوونەوە لە ناوەندە بڕیاربەدەستەکان بۆ هەڵێنجانی دەرهاوردەی وا بتوانێ شیکردنەوەکان ئاراستەیەکی بایەخدار وەربگرن و وەڵامی پرسەکانی ڕۆژ و شەقامی تێدا بێت.

6- بایەخدان بە فایلی هەمەچەشن بە ئاستی بایەخدان بە هەواڵ و سیاسەت وەکو فایلی کۆمەڵایەتی و کلتووری و هەموو ئەو لایەنانەی تر کە جێی بایەخی خوێنەرن بەنموونە ؛ وەرزش کە لێرەشدا ئەوانەش مەبەستە پەیوەندی بە دەرەوەی کوردستانەوە هەیە.

7- چارەسەرکردنی ڕۆژنامەنووسیانە لە ڕووی بڵاوکردنەوەدا بە جۆرێك خوێندنەوەی بابەتەکان خوێنەر ماندوو نەکەن ، کەڵ گیانی سەردەم قبووڵی ناکات ، وەك دەرهێنان و پێشاندانی کاکڵی نووسن و وتارەکان لە ڕێی سپێت(تایتڵی لاوەکی)ی پێویستەوە .

8- گرینگی دان بە دەرهێنانی هونەری لە ڕووی قەبارەی پیت و ئاستی ستوونەکان و بڵاوکردنەوەی وێنە و تایپۆگرافیا ، کە تەکنەلۆژیای پێشکەوتوو ڕەخساندوونی.

وێنە لە ڕۆژنامەدا زۆر جار ئەگەر ئیرادێکی لەلایەنی هونەرییەوە نەبێت و لە ڕووی هەڵبژاردن و قەبارە و چۆنیەتی بڵاوکردنەوە هاوتای دەقەکە بێت ، لەوانەیە لەوێنەی بە بزاقی تەلەڤزیۆن کاریگەرتر بێت بەوەی فۆتۆگراف کە لەباری سەقامگرتوو و بێ جوولە دایە زۆر جار لە ڕۆژنامەدا جوولە دەر ببڕێ ، بە پێچەوانەوەش هەندێ جار وێنەی تەلەڤزیۆن وای لێدێ لە جوولە دەکەوێ و شتێك دەرنابڕێ ، دەرهێنەری کارامە دەتوانێ ڕووخسارێکی بەرچاو و سەرنجڕاکێش بە ڕۆژنامە بدا ، کە ئەمەش دەڵێین مەبەستمان بە نموونە تەنیا بەکارهێنانی ڕەنگ نییە ، بەڵکو چۆنیەتی بەکارهێنانییەتی.

دیارە لە هەموو حاڵەتێکیشدا دەخوازێ دەرهێنانی هونەری شان بەشانی ناوەرۆکێکی دەوڵەمەند بڕوا ، کە لەسەریەتی نەك هەر بە دوای ڕووداودا بچێ و دایڕێژێتەوە ، بەڵکو هەوڵی دروستکردنیشی بدا ، بەڵام بەو ڕووکارە نا کە هەموو یاسا و قانوونێك بخاتە ژێر پێی

ورووژاندنێکی کاتی.

9- دیاریکردنی جوگرافیای بڵاوکردنەوە ، کە کێمەڵێك هۆکاری دێتە ڕێ لە پێشەوەش ئەو زمانەیە ڕۆژنامەی پێ دەردەچێ ، هەروەها سیستەمی سیاسیش ڕۆڵی خۆی لەو دیاریکردنەدا دەبینێ ، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا ئێمە ئەگەر باسی ڕۆژنامەی کوردی بکەین بە ئەزموون دەرکەوتووە ، چەندی بێ موبالاتی و بەهەند نەگرتنی چۆنیەتی بڵاوکردنەوە ئەگەر بووە ئەوەندە فاکتەری زمان و سیستەمی سیاسی کۆسپ نەبووە بە تایبەتیش دوای پەرەسەندنە لە ڕادەبەدەرەکانی هۆیەکانی گەیاندن و پێکگەیشتن.

ڕۆژنامە وەك دامەزراوێکی وەرگرتن و داڕشتنەوە و بڵاوکردنەوەی هەواڵ و بەدواداچوونی دەرهاوردەکانی دامەزراوێکی پیشەیی و ئاراستەکردنی ڕای گشتییە ئەوەندەش دەخوازێ ئیتر دوای ئەو پەرەسەندنانە وەکو دامەزراوێکی بازرگانیش لەبەرچاو بگیرێ کە بەردەوامی دەرچوونی بۆ مسۆگەر بێ.

بەمەش ڕۆژنامە دەتوانێ لە سنووری ڕکابەری هۆیەکانی دیکەدا نزیك بێتەوەو ئەو وێنە ڕەشبینانەی بۆ ڕۆژنامەیان کێشاوە بەوەی ئیتر بە گەشەسەندنی هۆیەکانی تر بە تایبەتیش هۆیەکانی میدیای بینراو ئەو کاریگەریەی نامێنێ و کاڵ دەبنەوە و تا ئەو ساڵ و زەمانانەیش ڕۆژنامە بایەخی خۆی وەك هۆیەکی میدیای کلاسیکی لەدەست نادا و پێشموانییە ئەگەر ئەهلی کاری لە بەڕیوەبردنیدا بن لە ئایندەیەکی نزیکدا لە دەست بدا.

ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی، چالاکییەکان و جیاوازییەکانی.. نەوزاد بابان

و نادر عەبدولحەمید

ئەمەی خوارەوە دەربارەی بەشێک لە کار و چالاکییەکانی ئەو ڕێکخراوەیە لە هەرێمی کوردستانی عێڕاق و هەروەها دەرخستنی جیاوازییە فکری و سیاسی و ستڕاتیژییەکانی ڕێکخراوەکە لەگەڵ حزب و گروپ و ڕێکخراوەکانی تری بزووتنەوەی چەپ و کۆمۆنیستی لە کوردستانی عێڕاق.

ئەم چاوپێکەوتنە لە لایەن ڕۆژنامەی (الغد الإشتراكي)ەوە ئەنجامدراوە، بە بۆنەی یادی پێنج ساڵەی دامەزراندنی (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێڕاق).

ئەلغەد ئەل-ئیشتراکی: هاوڕێ نەوزاد، (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) لە هەرێمی کوردستاندا کار و چالاکی و کاریگەری سیاسی و کۆمەڵایەتی خۆی هەیە، ئەگەر بکرێ لەوبارەوە ئاگادارمان بکەنەوە لە کار و چالاکییەکانتان؟

نوزاد بابان: هەم وەک کادری (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) و هەم وەک هەڵسوڕاوی بزووتنەوەی ناڕەزایەتی جەماوەری و کرێکاری لە کوردستان، ڕۆڵمان بینیووە لە زۆربەی بزووتنەوە ناڕەزایەتییەکان و مانگرتنی شارەکان لە دژی نەبوونی خزمەتگوزارییە سەرەتاییەکان و بێکاری و هەژاری و دواکەوتنی موچە.

هەر لەم مانگەدا (تەمموزی ٢٠٢٣)، لەنێو ئەو خەڵکەدا ئامادە بووین کە مانیان گرتبوو لە شاری (کفری) و چادریان هەڵدابوو، لەوێ وتارێکمان پێشکەش کرد و چەندین چاوپێکەوتنمان لەگەڵ خۆپیشاندەران ئەنجامدا بۆ ڕۆژنامەکەمان (ڕەوت)، بەتایبەتی لەگەڵ گەنجانی بێکار و ئەستاش لە پەیوەندیداین لەگەڵیاندا بۆ هێنانەدی ڕێکخراوێکی تایبەت بە بێکاران لە شارەکەدا. هەروەها لە مانگەکانی (شوبات و ئازاری ٢٠٢٣) لەناو ناڕەزایەتی و مانگرتنی شاری دەربەندیخان و شاری هەڵەبجەدا ئامادە بووین، و هەمان ئەو چالاکیانەی وەک چالاکییەکانی شاری کفریمان ئەنجامداوە.

ئێمە و لە ساڵانی پێشوودا، ڕۆڵمان هەبووە لە بەشداری کردن و ڕێکخستنی شەپۆلە یەک لە دوای یەکەکان لە خۆپیشاندانی کرێکاران و فەرمانبەران و مامۆستایان دژی حکومەتی هەرێم، بەهۆی نەدانی مووچە، وەیا دواخستن و بڕینی بەشێک لێی، وەستاندنی دەرماڵەکان و پلە بەرزکردنەوەکان.

هەروەها لەنێو مانگرتنی کرێکارانی ژینگەپارێزی شارۆچکەی (تەکیە) ئامادە بووین کە لە مانگی شوباتی (٢٠٢٢) مانگرتنیان ئەنجامدا، لەگەڵ ئامادەبوونمان لە خۆپیشاندانەکانی خوێندکارانی زانکۆ و

بەشە ناوخۆییەکانی سلێمانی، کە لەوێ فڕێندرام (لە سەرەتای کانوونی یەکەمی ٢٠٢١) لەلایەن دەزگا ئەمنییەکانەوە و بە ماوەی زیاتر لە هەفتەیەک لە زیندانەکانیان دەستگیرکرام.
ئەلغەد ئەل-ئیشتراکی: هاوڕێ نادر جیاوازی (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) لەگەڵ باقی هێز و لایەنە کۆمۆنیستەکانی ناو هەرێم چییە؟
نادر عەبدولحەمید: بزووتنەوەی چەپ و کۆمۆنیستی لە کوردستانی عێراق، لە ناوەڕاستی حەفتاکانی سەدەی بیستەوە تا ئێستا، چەندین ڕێباز و خەتی فکری و ستراتیژی سیاسی و نەریتی خەباتکارانە و ڕێکخراوەیی جیاوازی بەرهەم هێناوە، لە مامەڵەیدا لەگەڵ بارودۆخی سیاسی کوردستانی عێراق.
لە ئێستادا ڕێبازی فکری و سیاسی "کۆمۆنیزمی کرێکاری" لەلایەن (حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان)ەوە نوێنەرایەتی دەکرێت، کە ڕێبازێکی کامڵ و هاوئاهەنگە لەناوخۆیدا لەڕووی فکری و سیاسییەوە. ڕێباز و خەتی دووەم، کە یەکێتی کۆمۆنیستەکان سەر بەو خەتەیە، لەژێر کاریگەری ئەزموونی سیاسی کوردستانی سوریا و بیرۆکەکانی عەبدوڵا ئۆجالاندایە. ئەم ڕێبازە لە ڕووی سیاسییەوە مەیلی هەیە بە (پەیەدە -پارتی یەکێتی دیموکرات)ی کوردستانی سوریا و (پ.ک.ک)ە و هاوشێوەکانیان لە کوردستانی عێراق.
جگە لەم دوو ڕێبازە فکری و سیاسییە، چەند گرووپ و کۆڕوکۆمەڵەی فکری و سیاسی ڕۆشنبیرانی مارکسیست هەیە، وەک (ئەڵتەرناتیڤی سۆسیالیستی) و (وەرچەرخان) و (سۆشیالیستە شۆڕشگێڕەکان) کە ئەمەی دوایان سەربە فکری تڕۆتسکییە. ئەم گروپ و کۆڕوکۆمەڵە فکری و سیاسییانە، هێشتا نەگەیشتوونەتە ئەو ئاستەی کە ڕێبازێکی سیاسی هەمەلایەنەی یەکگرتوو و تۆکمە بخەنەڕوو بە چالاکی سیاسی، کار و چالاکی بەردەوامیان بریتییە لە بڵاوکردنەوەی بیری مارکسیزم و پڕوپاگەندەی سۆسیالیستی بەدژی سەرمایەداری و دەسەڵاتی بورژوازی.
ڕێبازی فکری و سیاسی سێیەم هی (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی)ە کە مارکسیزم و ئینتەرناسیۆنالیزمی وەک ڕێبازێکی فکری سیاسی یەکگرتوو بەرجەستەکردۆتەوە، ئەمەش لە بەیاننامەی دامەزراندنەکەی و مامەڵەکردنی لەگەڵ (ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەری ٢٠١٩) و چەندین بەڵگەنامەی پەیوەندیدار بە بارودۆخی سیاسی عێراق بە گشتی و بەتایبەتی ئەوانەی پەیوەندیان بە بارودۆخی سیاسی هەرێمی کوردستانی عێراقەوە هەیە بەرجەستەبۆتەوە. ئەمە جیاوازییەکان بوو لەڕووی ڕێبازی فکری و سیاسییەوە.
هەرچی جیاوازییەکانیشە لەڕووی ستراتیژەوە، ئەوا چەپ لە کوردستانی عێراقدا دابەشبووە بەسەر سێ ستراتیژی سیاسیدا: یەکەمیان ستراتیژی

(حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان)ە، کە لە گەنگەرەی دامەزراندنیدا لە (٢٠٠٨) و لە بەرنامەکەیدا، سەربەخۆیی کوردستانی پەسند کردووە، هەروەها پاڵپشتی (ڕیفراندۆمی بارزانی)یش بووە لە (٢٠١٧)دا. ئەم حزبە پێی وایە سەربەخۆیی کوردستان، ڕێگەی بەهێزبوونی بزووتنەوەی کۆمۆنیستی و ڕێگەی ڕزگاری جەماوەری زەحمەتکێشە؛ هەم لە ستەمی نەتەوەیی و هەم لە زوڵم و زۆری حیزبە قەومییە کوردییەکانی فەرمانڕەوا. ئەم حیزبە داوای کۆتاییهێنان و ڕووخاندنی دەسەڵاتی حیزبە میلیشیا ناسیونالیستەکان دەکات لە هەرێم، لە ڕێگەی ڕاپەڕینێکی شۆڕشگێڕانە و دامەزراندنی دەسەڵاتی شورا جەماوەرییەکانەوە، بەڵام ئەم سیاسەتە بەشێکە لە ستراتیژەکەی بۆ سەربەخۆیی کوردستان، بە واتایەکی تر؛ وەلانانی دەسەڵاتی حزبە بورژوا ناسیونالیستەکانی کورد، بە ڕاپەڕین و شۆڕش و دامەزراندنی دەسەڵاتدارێتی شورا جەماوەرییەکان، ڕێگایەکە بۆ گەیشتن بە ستراتیژی ئەو حزبە کە سەربەخۆیی کوردستانە.

ستراتیجی دووەم داوای سەربەخۆیی ناکات، بەڵکو داوای خۆبەڕێوەبردنی خۆجێی (الإدارة الذاتية المحلية) جەماوەر لە شار و شارۆچکەکانی هەرێمی کوردستان دەکات، هاوشێوەی ئەوانەی لە کانتۆنەکانی ئەو ناوچانەدا هەن کە لەژێر دەسەڵاتی "پەیەدە" (پارتی یەکێتی دیموکرات) لە باکوری سوریادا دەبینرێن، واتە کانتۆنەکانی جزیرە و کۆبانێ و عەفرین (پێش داگیرکردنی لەلایەن تورکیاوە). هەروەها ئەم ستراتیژە خوازیاری نەمانی دەسەڵاتی حزبە فەرمانڕەواکانە بە ئەوەی جەماوەر ئازاد بێت و خۆبەڕێوەبردنێکی خۆجێی دابمەزرێنن.

سەبارەت بە ستراتیجی سێیەمیش جەخت لەسەر هاوبەرژەوەندیی کرێکاران و زەحمەتکێشان و ژنانی ستەملێکراو و گەنجانی شۆڕشگێڕی هەرێمی کوردستان دەکات لەگەڵ هی سەرتاسەری عێراق، و کار دەکات بۆ لێکهەڵپێکان و یەکخستنی تێکۆشانەکانیان لە سەرتاسەری عێراقدا بۆ هێنانەدی بزووتنەوەیەکی چینایەتی هۆشیارانەی خاوەن ئاسۆیەکی سۆسیالیستی، دژ بە بزووتنەوە کۆمەڵایەتیی-سیاسییەکانی بۆرژوازی، لە ناسیۆنالیزم و ئیسلامیزم و ڕیفۆرمخوازی لیبراڵی، و پووچەڵکردنەوەی ڕۆڵ و کاریگەریی فکری و سیاسییان، وە دژ بە سەراپای ڕژێمە سیاسییەکەیان و فەرمانڕەوایەتی حزبە بۆرژواکانیان لە ڕەوتەکانی ئیسلامی سیاسی تائیفی و قەومی هەم لە ناوەند (بەغدا) و هەم لە هەرێم (هەولێر).

بێ گومان ئەمەش پێویستی بە بەرجەستەکردنەوە و دەستبەرکردنی سەربەخۆیی سیاسی چینی کرێکار هەیە، لە ڕێگەی خەباتێکی ماندوونەناسانەی فیکری و سیاسییەوە، لەدژی مەیل و گرایشە بۆرژوا

قەومی و ئایینی و لیبراڵییەکان، و هەروەها لەدژی ئەو ستراتیژانەی ناو بزووتنەوەی چەپی کوردستانیش کە لەگەڵ بەرژەوەندی چینی کرێکاردا ناکۆکن، ئەمەش بە یەکخستنی هێزی کۆمۆنیستەکان و مارکسیستەکان لە پێناو ئامادەکردنی چینی کرێکار بۆ شۆڕشی سۆسیالیستی لە عێراقدا و دامەزراندنی حکومەتی کرێکاری خۆی، ئەمە ئەو ستراتیژیەیە کە ئێمە لە (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) گرتوومانەتەبەر و جیامان دەکاتەوە لە ستراتیژی لایەنەکانی تری ناو بزووتنەوەی چەپی کوردستان.

جیاوازییەکانی (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) لەگەڵ باقی حزب و ڕێکخراو و لایەنەکانی ناو بزووتنەوەی چەپ لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا تەنها سنوردار نابێتەوە بە جیاوازی لە ڕێبازی فیکری - سیاسی و ستراتیژ، بەڵکو ئەو جیاوازیانە درێژەش دەبێتەوە بۆ مەیدانی تاکتیکی و خەباتی کردەیی ڕۆژانەش.

بۆ نموونە، کۆمەڵێک چالاکوانی سەربەخۆی بزووتنەوەی ناڕەزایەتی جەماوەری و کرێکاری، لەگەڵ هەڵسووڕاوان و ئەندامانێکی (حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان) و (یەکێتی کۆمۆنیستەکان) و (ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی)، هەر هەموو ئەو چالاکوان و هەڵسووڕاوانە لە سەرەتای نیسانی (٢٠٢٢) لە بارەگای (حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان) لە سلێمانی کۆبوونەوە بۆ تاوتوێکردنی یادکردنەوەی یەکی ئایار بەیەکەوە لەو شارە، بەڵام هەفتەیەک دوای ئەم کۆبوونەوەیە، بە دەعوەتنامەی (حزبی شیوعی کوردستان) بۆ هەردوو حزبی (کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان) و (یەکێتی کۆمۆنیستەکان)، ئەندامان و چالاکوانانی ئەو دوو حیزبە بە “دەستخۆشانە”ی حیزبەکانیان، پشتیان لە هاوڕێکانیان لە (ڕێکخراوی بەدیل) و کۆمەڵێک چالاکوانی سەربەخۆ کرد و چوون بەدەم داوەتنامەکەی (حزبی شیوعی کوردستان)ەوە بۆ بەرپاکردنی ئاهەنگێک بە بۆنەی یەکی ئایار لەگەڵ (کۆمەڵەی زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران) بە ڕابەرایەتی (عەبدوڵای موهتەدی)، کە ڕەوتێکی ناسیونالیستە و مێژووەکەی پڕە لە دژایەتییەکی ڕاشکاوانە و ئاشکرای کۆمۆنیزم و بزووتنەوەی کرێکاری لە ئێران و هاوکاری (ڕەزا پەهلەوی) کوڕی شای ئێرانە بۆ دەست بەسەراگرتنی ڕاپەڕینی ژنان و خەڵکی زەحمەتکێش و ئازادیخوازی ئێران، بەدوای کوشتنی (ژینا ئەمینی)یەوە. لەبەر ئەوە ئێمە و چالاکوانە سەربەخۆکان خۆمان بەدوور گرت لە بەشداریکردن لەم ئاهەنگەدا چونکە هێزێکی ناسیونالیستی دژە کۆمۆنیست و دژە کرێکاری لەو چەشنەی ڕەوتەکەی (عەبدوڵای موهتەدی) بەشێکە لە ڕێکخستن و بەرپاکردنی وەها مەراسیمێک.

هەرچی (حزبی شیوعی کوردستان)ە، نە لە مێژووی ڕاستەقینەی خۆیدا و نە لە ڕێبازە سیاسییەکەیدا، سەر بە بزووتنەوەی چەپ و کۆمۆنیستی کوردستانی عێراق نییە. لە ڕووی مێژووییەوە درێژکراوەی (ڕێکخراوی کوردستانی حزبی شیوعی عێراقی)یە، کە سازشکار و هاوکاری بزووتنەوەی نەتەوەیی کورد و حزبە کۆنەپەرست و سەرکوتگەرەکانی بووە، لە کاتێکدا یەکێک لە تایبەتمەندییە گرنگەکانی بزووتنەوەی چەپ و کۆمۆنیستی لە کوردستانی عێراقدا، هەستیاری و دوژمنایەتییە سیاسییەکەیەتی بەرامبەر بە حیزبە نەتەوەییەکان. مێژووی بزووتنەوەی چەپ دەرئەنجامی جیابوونەوەی ڕۆشنبیرانی مارکسیستە لە حزب و ڕەوتە ناسیۆنالیستەکان لە ناوەڕاستی حەفتاکان تا نەوەدەکانی سەدەی ڕابردوو، بەڵام مێژووی (حزبی شیوعی کوردستان) مێژووی پاشکۆیەتییە بە ناسیونالیزمی کورد و حزبە فەرمانڕەواکانی.

ناڕەزایەتی نوێی سوریا و داوای ڕوخانی بەشار ئەسەد!.. نوری بەشیر

ناڕەزایەتییەکی جەماوەری فراوان کە دەچێتە سێهەمین هەفتەوە و بەردەوام و بەرەو فراوان بوونەوە دەچێت، لە سوریا دەستی پێکردوە. سەرەتا ئەم خرۆشانە جەماوەرییە لەشاری سوەیدا و دێهات و شارۆچکەکانی دەوروبەری بەدژی هەڵومەرجی گرانی، هەژاری و گەندەڵی دارودەستەکانی دەسەڵات، دەستیپێکردو لەیەکەمین رۆژەکانەوە بەفراوانی ئەم ناڕەزایەتیانە تۆڕە کۆمەڵایەتییەکانی تەنیوە. دروشمەکان بەرەو دروشم و خواستی سیاسی بەدژی بەشار ئەسەدو حزبی بەعس رۆیشت.
ناڕەزایەتییەکانی ئەمجارە هاتنەمەیدانێکی یەکدەنگ و یەک هەڵوێستە بەشێوەیەکی فراوان کە خۆپیشاندەران وێنەی بەشار ئەسەدیان لەناوەندی شاری سوەیدا داگرت و سوتاندیان و بارەگای حزبی بەعس دەستی بەسەردا گیرا و دروشمی " بڕۆ بڕۆ بەشار ئەسەد"، "بروخێ دەسەڵاتی بەعس" و " جەماوەر ئەیەوێت رژێم بڕوخێنێت" هەرزوو

بەزویی بەرەو شاری دەرعا و دواتر بە بەشی باکوری رۆژئاوای سوریا و دواتر زۆرێک لە شارۆچکەو ناوچەکانی دەوری سوەیدا و هەندێ لە دیهاتەکانی دەوروبەری حەڵەب و دیمەشق و ناوچەکانی ئەدلب و بەرەو رەقەو حەسەکە رۆیشت.
ئەم ناڕەزایەتیانەی سوەیدا بەدوای بەرزبوونەوەی نرخی سوتەمەنیدا دێت کە رژێمی بەشار ئەسەد بەشێوەیەکی خەیاڵی بردیە سەرەوە، لەکاتێکدا کۆمەڵگە خۆی سەرتاپای لە گرانی و برسێتی و نەخۆشی و بێئاو و کارەبا و بێکاری ڕادەبەدەر نقوم بووە. بەپێی ئامارەکانی ڕێکخراوە جیهانیەکان و نەتەوە یەکگرتووەکان لە ٩٠٪ی کۆمەڵگە لەژێر هێڵی هەژارییەوە دەژی. لیرەی سوری بەجۆرێک دابەزیوە کە لە ساڵی ٢٠١١ دا ٤٧ لیرە بەرامبەر بوو لەگەڵ یەك دۆلار، بەڵام ئێستا یەك دۆلار ١٥٥٠٠ لیرەیە! کە زیاتر لە ١٥ ملیۆن ئینسان کە لەسەدا هەفتای دانیشتوان دەکات پێویستیان بەیارمەتیە و زیاتر لە ١٢ ملیۆن کەس پێویستیان بە کۆمەکی خۆراکیە. بانگەوازی ڕێکخراوی یونسێف بە بێ هاناوەچوونی خێرای نزیکەی شەش ملیۆن و نیو منداڵ پێویستیان بە هاوکاری بەپەلە هەیە.
ئەم ناڕەزایەتیانەی سوەیداو ناوچەکانی، لەکاتێکدا ڕوودەدات بەجیا لە هەژاری و برسێتی دەستی ناوەتە گەروی خەڵکی سوریا، دەستی بەشار ئەسەدو رژێمەکەی لەلایەن وڵاتانی کۆمکاری عەرەبیەوە گیراو بردیانەوە ناو یەکێتی وڵاتانی عەرەبی لەچوارچێوەی سیاسەتی قوتبەندی نوێی جیهانی کە سەرۆکی ئەمریکا و هاوپەیمانانی و لەوسەری روسیاو چینە، وە ڕێکەوتنی سعودیە و ئێران سەرمەشقی ئەو کارانەبوون بە بەرژەوەندی خۆیان رژێمی بەشار ئەسەد سەربەرزانە بهێننەوە نێو کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی و بە ئاسانی لەو تاوانانەی ئەنجامیداوە ڕزگاری بکەن.
تا دێت ئەم ناڕەزایەتیانە بەشەڕو شەوقەوە بەردەوامە، ئەمڕۆ هەینی ٨ی سێپتەمبەر لەگەڵ ڕێگری هێزەکانی رژێمدا لەشارۆچکەو دیهاتەکانی سوەیداوە بەلێشاو خەڵک بەرەو سوەیدا و مەیدانی کەرامە کە بەهەزاران خەڵکی لەخۆ گرتبوو بە یەکریزی و داواو خواست و دروشم و پلاکارت و قسەوباسی سیاسی وەک: “روخانی بەشار ئەسەدو دامەزراندنی دەسەڵاتی مەدەنی لەلایەن خەڵکەوە” و “ئەمە ئازادیمان دەوێت.. بەپێچەوانەی ویستی تۆ بەشار ئازادیمان دەست دەکەوێت”، هەروەها هاتنی ژمارەیەک لە هەڵسوڕاوانی ئەم ناڕەزایەتیانە لەشاری دەرعاوە. هاوکات خۆپیشاندەران بینای یەکێتی کرێکاری و بینای یەکێتی جوتیارانی سەر بە رژێمیان داخست و وێنەی بەشار ئەسەدیان لەسەربانەکان داگرت و داوا لەو یەکێتیانە دەکەن کە بەگری لە مافەکانی کرێکاران و جوتیاران بکەن و بەدژی سیاسەتی دەسەڵات

هەڵوێست بنوێنن. هەروەها نوێنەرانی ناڕەزایەتیەکان چەند زیندانی سوپای بەشار ئەسەدیان لابوو ئازادکردو داواوی ئازادکردنی ژمارەیەک کەس لە دەسەڵات دەکەن.

هاتنەمەیدانی خەڵک بەم یەکڕیزی و دروشمە سیاسیانەوە راپەڕینی بەهاری عەرەبی ٢٠١١ دێنێتەوە یادی خەڵکی سوریا و دنیا، ئێستا مەیدانی کەرامە پاش ١٢ ساڵ یادی راپەڕینی میسر کە دەیانوت ئێرە ساحەی تەحریرە دەهێنێتەوە بیری خەڵکی، بەڵام ئێستا خەڵک دەڵێت ئێرە مەیدانی کەرامەیەو داوای روخانی دەسەڵات بەیەکجاری و دامەزراندنی دەسەڵاتی مەدەنی جەماوەری دەکەن.

فراوانبوونەوەی ئەم ناڕەزایەتیانە رژێمی سوریاو هەموو هێزەکانی دەخالەتگەری سوریای ترساندوە، هەربۆیە پرووپاگەندە لەوەی کە سوەیدا ناوەندی دورزیەکانە دەیانەوێ مۆری قەومی لە ناڕەزایەتیەکان بدەن. هەروەک لە ٢٠١١دا ئەو کارانەیان کرد بەدابەڕانی خەڵکی سوریا بە دەستەوتاقمی دینی و قەومی و تایفی و دەستگرتنی کۆنەپەرسترین ملیشیای سەر بە رژێم و هەتا دەخالەتی راستەوخۆی تورکیا، ئێران، حزبوڵای لوبنان و روسیا لەولاوە ئەمریکا بەهێزەکانی و دەستگرتنی چەندین جۆر تاقمی قەومی و دینی تا دەگاتە داعش. بەڵام بەوە دەچێت ئەمجارە ئەمە دادی دەسەڵات نەدات و هاوکاتی ئەم ناڕەزایەتیانەی سوریا لە شارەکانی لاذقیە و طرطوس کە بە کەناراوەکانی سوریا ناسراوەو دەکەونە سەر دەریای سپی ناوەڕاست و بەحسابی دەسەڵات و هاوپەیمانەکانی بەناوچەکانی عەلەویەکان دەیناسێنن کە هەمایە بۆ بەشار ئەسەد کە عەلەویە، لەسەرەتای خۆپیشاندانی سوەیداوە هاوپشتیان ڕاگەیاندوەو چەند خۆپیشاندانی لێرەو لەوێ لەمانگەکانی پێشودا ئەنجام دراوە.

هەربۆیە ترسی فراوانبوونەوەی زیاترو سەرتاسەری بوونەوەی ئەم ناڕەزایەتیانەی ئەمجارە، ترسی خستێتە ناو ریزەکانی بەشار ئەسەدو سەرەتا بە هەڕەشەلێکردن لە رێگای لونا شبلی راوێژکاری ئەسەدەوە کە خۆپیشاندەرانی بە بەکرێگیراو ناو بردووە و بەدوایدا بەناچاری پارێزگاری سوەیدا وتویەتی داواکان دەخەینە بەردەم دەسەڵاتی بەشارو دواتر بەناچاری چەند وەفدی رژێم بۆ راوێژ لەگەڵ خۆپیشاندەراندا کۆبونەوە، بەڵام شکستیان خوارد. جارێک لەڕێگای پارێزگاری سوەیدا و جارێکی تر پارێزگاری دیمەشق و جارێکی کە بەڕێوەبەری هەواڵگری گشتی رژێم و دواتر بە ناوەندگیری دەسەڵات پەنایبردوە بۆ سەرۆکی پارتی یەکێتی لوبنان وئام وهاب و دوایی لەرێگای حزبی دیموکراتی لوبنانی طلال ئەرسەلانەوە بەڵام ئەمانیش بەدەستی بەتاڵ گەڕاونەتەوە.

بەشار ئەسەد و دەسەڵاتەکەی دەورێکی ئەزمەی سیاسی و ئابوری گەورە بەسەر دەبات کە بە ئەم دەورەیە هیچ توانای وەڵامدانەوەی نیە. هێزەکانی ئێران و حزبوڵای لوبنان بەدەرجەیەک ریسواو لاکەوتە بوون، ئێستا سوپای پاسداران بەناوی فەیلەقی ٤ی سوپای سوریاوە خۆی دەناسێنێت، هەربۆیە بەدوای ئەو هەوڵە جۆراوجۆرانەی حکومەتی بەشار ئەسەدو شکستهێنانی، یەکێک لە ئەفسەرە پلەباڵاکانی رژێمی داناوە بۆ دۆزینەوەی رێگاو خستنەڕووی چارەسەر بۆ ئەم ناڕەزایەتیانەی سوەیدا!

ئەم بزوتنەوە ناڕەزایەتیە تەجروبەی ١٢ ساڵ بەر لە ئێستای هەیە کە ڕاپەڕینەکەیان بەشکست برا. بەپێی بانگەوازەکانیان بەجیا لەوەی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش بەیەکڕیزی و یەکدەنگی بەشداری دەکەن و داوای دەسەڵاتی جەماوەری خۆجێی بۆ سوەیدا و ناوچەکانی دەوروبەری دەکەن، هەروەها ژمارەیەکی زۆر لە ئەفسەرانی خانەنشین پەیوەست بوون بە خۆپشاندانەکەوە، مەیدانی کەرامە بوتە شوێنی ناڕەزایەتی و کۆکردنەوەی جەماوەری ئەو ناوچەیە و شوێنی قسەوباس و داواکاریەکان و نیشاندانی چالاکی جۆراوجۆرو لەدەوری یەکتر کۆبونەوە و داواکاری یەکریزی سەرتاسەری و روخانی رژێم دەکەن، خۆرێکخستن لە خوارەوە لە کۆمیتەکانی گەڕەکدا بە بەڕێوەبردنی خزمەتگوزاریەکان و کاروباری ئابوری و سیاسی شاری سوەیدا، شێوەیەک لە هوشیاری لەم خۆپیشاندانە بەدیدەکرێت لە تەجروبەی بەشکستی کێشانی راپەرینی پێشویان و هەروەها لە تەجروبەکانی ئێران و سودان، وە تەجروبە شکستخواردوەکانی لوبنان و عێراق وە دەرسێکی گەورە لە بەردەمیاندایە ئەگەر بە شکست نەبرێت.

ئەم بزووتنەوە چینایەتیە ناڕەزایەتیەی خوارەوەی کۆمەڵگە بە نان و ئاو و کارو بەدژی برسێتی و دیکتاتۆری و بەدژی گرانی و گەندەڵی کە خواستی زۆرێک خەڵکی خوارەوەی کۆمەڵگەیە لە ناوچەکەو لەجیهاندا بەتایبەتی لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست و ئەفریقاو ئاسیادا، دەورەیەکی نوێیە نەک بە سەرتاسەری سوریا بەڵکو بە ناوچەکە، بۆیە هاوپشتی و لەپاڵدا وەستانی هەموو هێزە مەدەنی و چەپ و کۆمۆنیستەکانی سوریا و ناوچەکە و دنیا دەخوازێت، هەر ئەم هێزە هوشیارو رێکخراوەی خوارەوەی کۆمەڵگەیە، کە دەتوانێ رێگا لە هەرجۆرە سیناریۆیەک بگرێت کە دەیانەوێت مۆری قەومی و دینی و ئاژاوەگێڕی لەبدرێت، هەر ئەم هێزەیە دەتوانێت بەشار ئەسەد بروخێنێ و کۆمەڵگایەکی ئازادو خۆشگوزەران دامەزرێنێت و ببێتە دەستکەوتێکی گەورە بۆ ناوچەکە و جیهان.

٨ی سێپتێمبەری ٢٠٢٣

بەرەو بەهێزکردنی بزوتنەوەی یەکسانیخوازی!.. عوسمانی حاجی مارف

لە میانەی دەسەڵاتی میلیشیایی و تاڵانچێتی بارزانی و تاڵەبانیدا، خرۆشانێکی بەرفراوانی جەماوەری لە ناوەندی شارەکان و شەقامەکاندا نمایشکراون، کە بەداواکردنی پێداویستیەکان تا دەگات بەوەی دروشمی کۆتایی بەم دەسەڵاتە دەنگدانەوەیان بووەو جێگاوپێگەیەکی بەرچاویان نیشانداوین.

ئاستی تووڕەیی و دەربڕینی ناڕەزایی و نەویستنی ئەم دەسەڵاتە لە ئاستێکی بەرفراوانتریشدا بە شوێنی خۆی ماوە، بەڵام لە ئێستادا لە شێوازی خۆپیشاندان و خرۆشانی جەماوەریدا خۆی نانوێنێت، ئەم حاڵەتە لە خامۆشی، بۆتە جێگەی نیگەرانی کەسانێکی زۆر، ئەو کەسانەی دەیانەوێت بە خۆڕایی و لە شەووڕۆژێکدا تەختوتاراجی ئەم دەسەڵاتە بپێچرێتەوە و بەرپرسەکانی ئەم دەسەڵاتە بە سزای تاوانەکانیان بگەیەنن، ئەم پەلەکردنە بە کۆتایی هێنان بەم دەسەڵاتە بە هەر شێوەیەک بێت، زیاتر لە نێو توێژی زۆرینەی ئەو ڕۆشنبیرە ئازادیخوازندا بەرچاو دەکەوێت، کە تەنها لە پێنجەرەی ئازادیەوەو دوور لە پێداویستیەکانی ژیانی کرێکاران و زەحمەتکێشانەوە لە دنیا دەڕوانن، هەروەها لە ئاستێکی دیاریکراویشدا وەک حاڵەتێک لە نێو بەشێک لە چەپەکان و کۆمۆنیستەکانیشدا ئەم دنیا بینینە سەری دەرهێناوە، کە لەگوتارو نوسینەکانیاندا، وەک شێوازی ڕەخنە لە خۆمساردی و ڕۆڵی بێئیرادەی خەڵک تەعبیری لێدەکرێت، دەڕۆن بۆچی ئەم خەڵکە و کرێکاران بەرەنگاری و کاردانەوەیان نیە..؟

ئەتوانم بڵێم ئەم خواستی پەلەکردنەو جۆری ڕەخنانە، جیاوازیەکی تایبەتی نێوان ئەو توێژەیە لە ڕۆشنبیرانی ئازادیخواز و زۆرینەی خەڵک بەگشتی، خەڵک بەدوای ئاڵوگۆڕێکەوەیە بۆ باشترکردنی ژیان و خۆشگوزەرانی، بەڵام ئەو "ئازادیخوازانە"تەنها بەدوای هەوای پاکی ئازادیەوەن، بەتەنگ جیاوازی بەینی هەژارو دەوڵەمەندەوە نین،لەژێر پەردەی ئازادیدا دەبنە بەشێک لە پارێزەری پێگەی چینە باڵاکان،

بۆیە هاوکێشەی ناڕەزایەتیەکانیان مانای جیاواز بەخۆیەوە دەبینێت، کە بەلای هەر لایەنێکیانەوە مانای پراکتیکی تایبەت دەبەخشێت، ئەو ئازادیخوازانەی تەنها ئەوینی پەرچەکردارو کارداونەوەو بەرەنگارین لە هەر ئاستێکدا بێت بۆ گورزکێشان بەدەسەڵاتێکی دیاریکراوی نەخوازراوی دژ بە ئازادی، لە سەرکەوتنی ئازادیدا دەچنە سەر ئەوکارانەی بە هۆی ئازادیەوە بەدەستیان هێناوە، بۆ نمونە دەبنە میدیاکار، بەڵام خەڵکی ستەمدیدە بەدوای ئاڵوگۆڕێکی ڕیشەیی لە پەناو خۆشگوزەرانی و مافەکانی ژیاندان، گەر هاوشانی ئازادی، خواست و خۆشگوزەرانی و مافەکانی کرێکاران و توێژە نەدارەکان دابین نەکرێت، ئەو ئازادییە بەدەردی پێداویستیەکانی ژیانی خەڵک نایەت، ئەو کات جیاوازی چینایەتی لە ژێر پەردەی ئازادیدا بە شێوازێکی تر خۆی بەرهەم دەهێنێتەوە، ئازادی بەبێ گرێدانەوەی بە خواستە زیندوەکانی ژیانی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش جێگایەک لە خەباتی جەماوەریدا پەیدا ناکات.

ڕوخانی دەسەڵات بە کرێکاران مانای باشترکردنی ژیانیانە لە بەرزکردنەوەی کرێی کارو کەمکردنی سەعاتی کار و دابینکرنی سەڵامەتی کارو ...، کرێکاران و زەحمەتکێشان بەدوای جوڵانەوەیەک ناکەون کە ئاکامەکەی لە پەیوەند بە ژیانیانەوە ناڕۆشن بێت، ڕوخانی دەسەڵات بۆ ئەو توێژە لە رۆشنفکرانی ئازادیخواز، لە پەناو دەخێکدایە بە ئازادی بیروباوەڕیان، نەمانی زیندانی سیاسی، ئازادی ڕۆژنامەوانی.. کە ئەمانەو زیاتریش لەوانە هەڵبەتە زۆریش باشن، بەڵام کەمێك بە سفرەی خاڵی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش و هەژارو نەدار ناکات، واتە گلەیی کردن یا ڕەخنە گرتن، لە ئاستی چۆنیەتی و شێوازی ناڕەزایەتیەکان لەو شوێنەوە نابێت ببینرێت، کە بەچی بەرەنگاریمان نەکردوەو خرۆشانەکان تەوژمی جوڵەی گەڕاوەتە دواوە، بە تایبەتی ئەم جۆرە بیرکردنەوانە بە کۆمۆنستێک مانای ڕێگە ونکردنی ڕێبازو ئامانجەکەی دەگەیەنێت، بڕیارنیە کۆمۆنستەکان گلەیی بکەن و ڕەخنە لە کرێکاران و زەحمەتکێشان بگرن لەسەر ئەوەی خۆپیشاندان و خرۆشانی جەماوەری ناکەن و نایەنە مەیدان و کاردانەوەیان نیە، دیارە ئەوەیان لەبیر چووە، کرێکاران پێداویستیەکانی ژیان و ئاستی ئامادەییان لە ڕێکخستن و یەکگرتویی دەینخاتە سەر ڕێڕەو کاردانەوە، بۆیە دەبێت ئەو ڕێگایانە لە شێوازی ناڕەزایەتی نیشان بدەین کە مایەی سەرکەوتن و دەستکەوت دەبێت بە باشترکردنی ژیانی خودی کرێکاران و خەڵکی هەژارو نەدار، بەمانایەک بە زۆرینەی دانیشتوان لە دابینکردنی خواست و پێداویستیەکانیان، یان ڕۆشنتر بڵێین کۆتایی هێنان بەدەسەڵاتێک بەمەرجی دامەزراندنی کۆمەڵگەیەکی سۆشیالستی و بنەبڕکردنی تەواوی چەوسانەوەی ئینسان

لەسەر ئینسان مانا پەیدا بکات، کرێکاران بە بەدەستهێنانی پێداویسیەکانی خۆیان دێنە مەیدان، بە خەیاڵات و ئارەزوی ئەو جۆرە لە "چەپ و کۆمۆنستەکان" ژیانی خۆیان ناشێوێنن.
هەڵبەتە بە کۆتایی هەردەسەڵاتێک سەرکەوتوترین ڕێگا خۆپیشاندان و خرۆشانی بەرفراوانی هێزی ملیۆنی خەڵکە کە تەواوی دامودەزگاکانی دەستەی دەسەڵاتدار تێکوپێک دەشکێنێت، واتە کۆتایی هەردەسەڵاتێک ئاکامی خۆڕانەگریە لە بەرامبەر ناڕەزایەتی و خرۆشانی هێزی ملیۆنی، کە لەم ماوەیەکی کەمدا بەرپرسانی ئەو دەسەڵاتە ناچار بە هەڵاتن دەکات. بەڵام کێشەکە لەوەدایە کە بەدوای هەڵوەشاندنەوەی هەر حکومەتێکدا، دوبارە دامەزراندنەوەو بەڕێوەبردنی کۆمەڵگە مەسەلەیەکی جدیە!، کە پێویستە بە ئاسۆ وئامادەیی و توانای هێزی جەماوەر، ڕێگا نەدرێت دەسەڵاتێک بێتەوە سەرکار کە بەهەمان میکانیزم و پرۆسەی دامەزراندنی نایەکسانی و بەرجەستەکردنەوەی چەوسانەوەی ئینسان لەسەر ئینسان لە شێوازێکی تردا دوبارە بێتەوە، لە مێژوی پێوەندیە کۆمەڵایەتیەکاندا، لە کێشمەکێشی نێوان دەسەڵات و خەڵکدا نمونەی بەرچاومان هەیە، وەک ئێران و میسرو تونس...، بۆیە ئەوەی کە جێگای سەرنجە،مەسەلەکە خامۆشی و نەبونی بەرەنگاری و کاردانەوە نیە، بەڵکو نەبونی ئاسۆی جوڵانەوەیەکی کۆمەڵایەتی بەرفراوانی گشتگیرە لە بەرجەستەکردنەوەی پراکتیکی شۆڕشگێڕانەدا، کارکردنە بە ئامانجی سەرکەوتن بە بەدەستهێنانی ژیانێکی یەکسان کە بە تەواوی دانیشتوان فەراهەم بێت.
ئەوەی لە نێو تەواوی ناڕەزایەتیەکان و بەرەنگاری و کاردانەوەکاندا پێویستە جێگای سەرنجمان بێت،سایەنەکردن و لاوازیەکی بەرفراوانە لە بونی مەیل و ڕەوتی سۆشیالستی، تەواوی ئەو جوڵانەوانەی لە کوردستان و دەرەوەی کوردستان و هەر وڵاتێکدا کەلە چەند ساڵی ڕابردودا بەبەرچاومانەوە بوە، کێشەی بنەڕەتیان هەر ئەوەیە کە هەوڵدان بە کۆتایی سیستمی سەرمایەداری زۆر لاوازە، یا لە ئاستی نەبوندایە، ئەوەی سایەی کردوە جوڵانەوەی چاکسازیە، چاکسازیش لە ئاستێکی نزمدا، واتە کەموکوڕی جوڵانەوەکان هاتنە خوارەوەی بەرنگاری و کاردانەوە نیە، بەڵکو نەبونی پتەوی ئاسۆ و مەیل و ڕەوتی سۆشیالستیە لە ڕێڕەوی بەرنگاری و کاردانەوەکاندا، هەتا لەنێو ناڕەزایەتیە کرێکاریەکانیشدا، لاوازی ئەم ڕەوتە واقعیەتێکی تاڵە، لەوە تاڵتر ئەوەیە کە خەباتی کۆمۆنستەکان نەچێتە سەر گۆڕینی ئەو واقعە تاڵە، بە ناوی لاوازی بەرەنگاری و کاردانەوە، ڕەخنە لە هێزی بەرهەمهێن دەگرێت کە بۆچی کاردانەوەیان نیە، کە ئەم ئاراستەیە نەک هیچ خزمەتێک بە گەشەی بزوتنەوەی سۆشیالستی ناکات، بەڵکو لە بەرامبەر چاکسازیشدا دەستەوستان

ڕادەوەستێت، کە دەبێتە پاشکۆی جوڵانەوەی ئەو چاکسازی و ئازادیخوازییەی توێژە ناکرێکارییەکان بەدوایدا وێڵن، بەڵام پێویستە هاوکێشەکە بە پێچەوانەوە بێت، واتە بزوتنەوەی ئازادیخوازی و چاکسازی دەبێت جێگای خۆی لە نێو جوڵانەوەی یەکسانخوازیدا بکاتەوە.
واقعییەتی جوڵانەوە کۆمەڵایەتییەکان شەڕی چینایەتییە، کێشمەکێش و شەڕی نێوان چینی کرێکارو سەرمایەدارە، کۆتایی سەرمایەداری یەک ڕێگای هەیە، خەباتی رێکخراوی چینی کرێکارە دژ بە سەرمایە و سەرمایەداری و سەرمایەداران، کاتێک لە نێو ئەو خەباتەدا ئاستی مەیلی سۆشیالستی سایەی نەکرد بێت، هاوسەنگی هێز بە قازانجی بزوتنەوەی سۆشیالستی کرێکاری نەبێت، حەتمیە شۆڕشی سۆشیالستی لە هەر هەنگاوێکدا قابیلی پاشەکشەو شکست خواردنە.
خەباتی چینی کرێکار و کۆمۆنیستەکان ئاوێزانە بەوەی کە کاتێ دژ بە هەر دەسەڵاتێکن، بەو مانایە دژی ئەو دەسەڵاتەن کە بەرگری لە پاراستن و مانەوەی سەرمایەداری دەکات، نەک ئەوەی چەندە دژی ئازادییە. جا ئەو دەسەڵاتە لەکوردستان بێت یا عێراق و هەرشوێنێکی تری دنیا، ئامڕازی دەستی سەرمایەدارانە بۆ چەوسانەوەی کرێکاران و زۆرینەی کۆمەڵگە و پاراستنی هێزی کار وەک کاڵا، ئەو دژ وەستانەوەیە خەباتێکی ڕۆشن و پراکتیکێکی شۆڕشگێرانە دەخوازێت لە چۆنییەتی بەهێزکردن و ڕێکخستن و سایەکردنی ڕەوتی سۆشیالستی لەناو تەواوی بزوتنەوەی کرێکاریدا، بەمانایەک ناوەڕۆکی ڕەوتی ئەو جوڵانەوەیە بە خەبات بۆ کۆتایی کاری بەکرێ بناسرێتەوە، تا لەهەر ساتێکی ئامادەبونیدا بتوانێ زەنگی کۆتایی دەسەڵاتی سەرمایەداران ڕاگەیەنێت.
گەر ئەوە بەفەرمی بناسین لەدەورانی ئێستای خەباتی چینی کرێکاراندا بەگشتی مەیل و ڕەوتی سۆشیالستی نەیتوانیوە هاوسەنگی هێزی خەباتی سۆشیالستی بگاتە پێشەنگی هەڵسورانی سیاسی و کۆمەڵایەتی لە ئاستێکی دیاریکراودا لە هەر شوێنێکی دنیا بێت، واتە پێویستە هەنگاوەکانمان پڕکردنەوەی ئەو بۆشاییە بێت لە نێو خەباتی چینی کرێکار بە تایبەتی و لە نێو خەباتی جەماوەریشدا بە گشتی، بە بەدەستەوەگرتن و چونە پێشەوە لە گەشەدان و پێشڕەوی بە مەیل و ڕەوتی سۆشیالستی، ئەو کاتە ئەتوانین بڵێین بەرەنگاری و کاردانەوەش مانای پراتیکێکی شۆڕشگێرانە وەردەگرێت.
ئەم باسە بەو مەبەستە دەخەمە ڕوو کە دەرگایەکی جدی بە باسی نێوان کۆمۆنیستەکان لەسەر ناڕەزاییەتی و شۆڕش و بەهێزکردنی ڕەوتی سۆشیالستی بکاتەوەو جێگای لێکۆڵینەوەو نەخشە کارێک بێت بۆ بەڕێخستن و چونە پێشەوەو هەڵگیرساندنی شۆڕشی کرێکاری.

لە ئامادەکاری ساڵیادی شۆڕش. دیمانەی شەهلا دانیشفەر لەگەڵ حەمید تەقوایدا

وەرگێڕانی کاوە عومەر

بە پشتبەستن بە چاوپێکەوتنێک لەگەڵ کەناڵی جەدید ئامادەکراوە

شەهلا دانشفەر: لەم ڕۆژانەدا زۆر بانگەواز بە بۆنەی ساڵیادی شۆڕشەوە بڵاوکراونەتەوە. ئەمجەد ئەمینی باوکی ژینا ئەمینی ڕایدەگەیەنێت کە ئەمە مەراسیمی ساڵڕۆژەکە ئەنجام دەدەین و دەڵێت مەحسا منداڵی هەموو خەڵکە. بە هەمان شێوە تۆڕی سەرتاسەری شۆڕشی ژن ژیان ئازادی لێدوان و بانگەواز دەدات و داخوازان بانگەواز دەکەن، پەلکە زۆرینەکان بانگەواز دەکەن. هەمووان خۆیان بە ناڕەزایەتییەکی بەرفراوان ئامادە دەکەن. پرسیاری یەکەم ئەوەیە، ئێوە چی دەڵێن لەسەر ئەم شەپۆلە بانگەوازە بە بۆنەی ساڵیادی شۆڕشەوە و بانگەوازتان چییە؟

حەمید تەقوایی: ئەم جۆش وخرۆش و جوڵانەوە سەرتاسەرییە زۆر بزوێنەر و ئومێدبەخشە. ئێمە پشتگیری هەموو ئەو بانگەوازانە دەکەین کە باست کرد و داوا لە هەموو هەڵسووڕاوان و هێزە ئازادیخوازەکان دەکەین کە پەیوەستببن بەو بانگەوازانەوە.

ئەوەی ئێمە جەختی لەسەر دەکەینەوە و بە شێوازی جیاواز دەرمانبڕیووە لە بنەڕەتدا دوو خاڵە: یەکەم: دەبێت لە ٢٥ی شەهریوەردا کار ڕابگیرێت. لەم ڕۆژەدا پێویستە هەموو چەرخەکان بوەستێنرێن. پێویستە بە ڕێزگرتن لە مەهسا و مەهساکان کۆمەڵگا دەست لە کارکردن هەڵگرێت و یادی ئەو ئازیزانە بکات. دووەم: بە مشتی گرێکراوەوە بێتە سەر شەقامەکان. "وەستانی چەرخەکان و داگیرکردنی شەقامەکان"! ئەمە ئەو دروشمە و چارەسەرەیە کە ئێمە پێشنیاری دەکەین.

بەڕای من لە ئاستێکی گشتیدا، تایبەتمەندی ساڵڕۆژی شۆڕش و ساڵیادی گیانبەختکردنی مەهسا دەتوانێ و دەبێ ئەوە بێت کە لەم ڕۆژەدا هەموو چەرخەکان لە جووڵە بوەستن – چەرخی کارگە و شەمەندەفەر و پاس و میترۆ و بارهەڵگرەکان – . ، هەموو دوکانەکان دابخرێن،

ناوەندەکانی کار دابخرێن، هەموو فەرمانگە و کۆمپانیا و دامەزراوەکان کارەکانیان ڕابگرن چونکە ئەم ڕۆژە ڕۆژی یادی مەهسا و مەهساکانە و ڕۆژی یادکردنەوەی شۆڕشەکەمانە. وە ڕۆژی تەقینەوەی توڕەیی کۆمەڵگایە لە بەرامبەر بکوژانی ئەم ئازیزانە لە هەموو شارەکانی ئێراندا.

بێگومان وەدیهاتنی هەریەکێک لەو دوو لایەنە پەیوەستە بە چالاکی و ڕێوشوێنی تایبەت و بەردەوام و چڕوپڕ لە لایەن هەڵسوڕاوان و ڕێکخەرانی بزووتنەوە ناڕەزایەتییەکان. لەوانە بزووتنەوەی خانەنشینان، بزووتنەوەی کرێکاری، بزووتنەوەی دادگاییکردن، بزووتنەوەی ژنان کە بە شێوەی تایبەتی بە حیجابی هاتەتە مەیدان، بزووتنەوەی خوێندکاری و بزووتنەوە ناڕەزایەتییەکانی دیکە.

هیوادارم هەڵسوڕاوان و ئەوانەی بەشدارن لەو بزوتنەوانەدا لەگەڵمدا هاوڕا بن کە پێویستە تەواوی هەوڵەکانمان بخەینە گەڕ بۆ ڕێکخستن و جێبەجێکردنی دروشمی “چەرخەکان ڕابگرن و شەقامەکان داگیربکەن”.

شەهلا دانشفەر: لە وتارەکەتدا جەختت لە وەستاندنی هەموو چەرخەکان و داگیرکردنی شەقامەکان کردۆتەوە. هەروەها حزبیش لەو بارەیەوە ڕاگەیاندووە. لە چەند هەفتەی ڕابردوودا، هاوکات لەگەڵ بانگەوازی خۆپیشاندان و کۆبوونەوەی سەر شەقامەکان، جەختمان لەسەر کار ڕاگرتن(تعطیل)ی گشتی لە ٢٥ی شەهریوەردا کردەوە. لە کاتێکدا حکومەت ئەم ڕۆژەی وەک پشوو ڕاگەیاندووە، بانگەوازی داخستن و مانگرتنی گشتی مانای چییە و هەڵوێست و گرنگییەکەی چییە؟

حەمید تەقوایی: بەڵێ، کۆماری ئیسلامی بە بیانووی ئایینی ئەم ڕۆژەی وەک پشوو ڕاگەیاندووە، بەڵام لە بنەڕەتدا و لە واقیعدا پشووی حکومەت لەم ڕۆژەدا بە ترسی حکومەت لە مانگرتنی گشتی دەگەڕێتەوە. بەمەبەستی پوچەڵکردنەوەی بزووتنەوەی ناڕەزایەتی خەڵک ئەم ڕۆژەیان وەک پشوو ڕاگەیاندووە. بەرەو دوو لایەنی گرنگەوە کردەوەی خەڵک، بە تەواوی پێچەوانەی سیاسەتی کۆماری ئیسلامییە. یەکەم: خەڵک ئەم ڕۆژە (تعطیل) دادەخەن بە یادی مەهسا و هەموو ئەو کەسانەی لە شۆڕشی ساڵی ڕابردوودا گیانیان لەدەستدا و هەموو ئەوانەی لە سەردەمی دەسەڵاتی بەدناوی کۆماری ئیسلامیدا گیانیان لەدەستدا. ڕاگرتنی چەرخەکان بۆ ڕێزگرتن لە گیان بەختکردوەکان و دژی بکوژانی ئەم ئازیزانە.

دووەم: باس لە وەستاندنی هەموو چەرخەکان دەکەین. داخستنی حکومەت تەنها لە فەرمانگە و کارگەکاندا سنوردارە. کۆمپانیا و دامەزراوەکان و ئۆتۆمبێل و بارهەڵگر و پاس و میترۆ و دوکانەکان لە داخستنی حکومەتدا نین. بانگەوازی ئێمە ئەوەیە کە هەموو

کۆمەڵگا واز لە کارکردن بهێنن. ئامانجمان مانگرتن و داخستنی گشتی سەرتاسەرییە بە یادی مەهسا و قوربانیانی دیکە. و ئەم وێستانە ناڕەزایەتی شەقامەکانی لەگەڵدایە و بە ئەوەی گەورەترین بەشەکانی کۆمەڵگە بەشداری بکەن لەو ناڕەزایەتیانەدا.
تکایە ئاگاداربن لەم بارودۆخەی ئێستادا قوتابخانە و زانکۆکان داخراون و مانگرتن و داخستن بە ئەم بەشەی کۆمەڵگە هیچ بایەخێکی نییە. هیچ مانایەکی نییە بە جوڵەی خانەنشینان یان جوڵەی بە حیجابی و دادخوازی. بەڵام ئەمانە هێزێکی سەرەکی خۆپیشاندان و گردبوونەوەی سەر شەقامەکانن. باسی ئەمە ئەوەیە کە لە ۲۵ی شەهریوەردا هەموو فەرمانبەران و کرێکاران، هەموو کرێکارانی ناوەندەکانی بەرهەمهێنان و خزمەتگوزاری، هەموو دوکاندارەکان، و بە یەک وشە، هەموو فەرمانبەران، واز لە کارەکانیان بهێنن و لە تەنیشت خانەنشینەکان بوەستن، لە تەنیشت قوتابیان بوەستن، لە تەنیشت قوتابیان بوەستن، و بوەستن لەلایەن مامۆستایانەوە بێنە سەر شەقامەکان. بەم شێوەیە دەتوانین بە دەسەڵاتی تەواو و لەسەر ئاستی سەرتاسەری شەقام داگیر بکەین.
ئەم دوو لایەنە، واتە داگیرکردنی شەقامەکان و ڕاگرتنی چەرخەکان، بە بۆچوونی من، تایبەتمەندییەکانی ۲۵ی شەهریوەرن و پێویستە بە هەموو توانامانەوە هەوڵی جێبەجێکردنی بدەین.

شەهلا دانشفەر: ئەم خاڵە کە ئێوە ڕوونتان کردەتەوە لە بانگهێشتنامەی داواکارانیشدا هاتووە. دەڵێت ئەمە کارەکانمان (تعطیل)دادەخەین و گوڵبارانی مەزار و ئەو شوێنانەدا دەکەین کە ئازیزانمانی لێ کوژراوە. وە دواتر بانگەواز دەکات و دەڵێت دێینە سەر شەقامەکان و ئەم ڕۆژە دەکەینە ڕۆژی ناڕەزایەتی سەرتاسەری، ڕۆژی دادگاییکردن. هەروەها لە کوردستان بانگەوازی مانگرتنی گشتی و داخستن و ڕێپێوانی ناڕەزایەتی بە سەر مەزاری مەهسا ئەمینی کراوە. ڕاگەیاندنی حیزبیش جەختی لەسەر مانگرتنی گشتی لە کوردستان دەکاتەوە. پرسیار ئەوەیە ئایا جەختکردنەوە لەسەر مانگرتنی گشتی گەرەنتی پێشڕەویەکی زیاتر لە کوردستان دەکات؟
حەمید تەقوایی: هەلومەرجی کوردستان بە هۆی تایبەتمەندییەکانییەوە زۆر ئامادەترە. پێشبینی دەکەین ئەم بانگەوازانە بە قەبارەیەکی بەرفراوان بە تایبەت لە کوردستان جێبەجێ بکرێن. بەڵام دیارە بانگەوازی ئەمە و بانگەوازی ئەو چالاکوانانەی تر کە باست کرد تەنها سنوردار نییە بە کوردستانەوە . پشووی فەرمی و ڕاگرتنی چەرخەکان شتێکی سەرتاسەرییە. هاوکات کوردستان تایبەتە چونکە مێژوویەکی مانگرتنی سەرتاسەری لەم پارێزگایەدا هەیە و خەڵک

ئەزموونی بەنرخیان لەم بوارەدا هەیە.

ئەگەر مێـژووی پێـش ئەم ش□ش□ بە لایەکـدا جێبھ□ـیـن، ل□ د□ـی ئ□م ش□ش□دا شارەکانی کوردستان سێ جار مانگرتنی سەرتاسەرییان کرد. بێگومان هەندێک شار لە کاتەکانی تر مانیان گرت، بەڵام لەسەر ئاستی سەرتاسەری لە کوردستان سێ مانگرتن هەبوو، دوکانەکان داخران و هەمـووان دەوامیـان وەستاند. حیزبـی ئێمەش یەکێـک بـوو لە بـانگەوازکەرانی ئەو مانگرتنـانە و لە دوو حاڵەتـدا بە تـایبەتی ڕۆڵێکی گرنگی هەبوو. ئەمجارە پێشبینی دەکرێت ئەمە بە قەبارەیەکی بەرفراوان جێبەجێ بکرێت.

بەڵام ئێستا هەموو شارەکان لە زاهیدان تا تاران و لە مەشهەدەوە تا تەورێز و ئیسفەهان دەتوانن بچنە پال ئەم بزووتنەوەیە. ڕۆژی مەهسا، ۲۵ی شەهریوەر ڕۆژێکی سەرتاسەریە. وە بۆ ئەم شانازییە، هەموو ئازیزان لە هەموو شارەکان، لە هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەکان لە هەموو شارەکانەوە، چاوەڕوان دەکرێت خۆیان بۆ داخستنی گشتی، بۆ مانگرتنی گشتی و ڕێکخستنی کۆبوونەوە و خۆپیشاندان و مەراسیم ئامادە بکەن و خۆیان ئامادە بکەن بۆسەر مەزاری ئازیزان.

هەروەک ئاماژەت پێدا، خۆشبەختانە ڕێکخراو و ڕێکخستن و دامەزراوە خەباتکارە جۆراوجۆرەکان لەسەر ئەو بنەمایە بانگەوازیان کردووە و لە کوردستان و دەرەوەی کوردستان خۆیان ئامادە دەکەن. هەروەها حزبی ئێمەبەتەواوی پشتیوانی ئەو بانگەوازانە دەکات و هەموو هێزی خۆی بەکاردەهێنێت بۆ ئەوەی ئەم ڕۆژە تا ئەو جێگایەی کە دەکرێت شکۆمەند و هێرش بەران□ ب□□ت.

شەهلا دانشفەر: با بگەڕێینەوە بۆ هەمان دروشمی "۲۵شەهریوەر، ڕۆژی ڕاگرتنی هەموو چەرخەکان و داگیرکردنی شەقامەکان". ئێوە بە وردی ئەمەتان ڕوون کردۆتەوە. بەڵام پرسیار ئەوەیە ئایا پەیوەندی ئەم دوو بزووتنەوەیە چییە؟ چونکە هەندێک کەس پێیان وایە کە مانگرتن بە بەراورد بە بە ناڕەزایەتی شەقامەکان تاکتیکێکی دواکەوتوا نەیە و وەڵـام دەرەوە نییە . وەڵـامی ئێـوە بۆ ئەم هەڵوێسـت و تیۆرییە چییە؟

حەمید تەقوایی: پێشتر ئەم بۆچونەمان بیستووە کە مانگرتن ئاستێکی نـزمە لەچـاو خۆپیشاندانـدا. لەو حاڵەتـانەی کە حیزبـی ئێمە بە تـایبەتی داوای مـانگرتن لە کوردسـتان کـردوە، هەر ئەم جۆرە بیرکردنەوانە وروژێندراوە. وتیان بۆچی داوای مانگرتن دەکەیت لەکاتێکدا خەڵک ناڕەزایەتی دەردەبڕن؟ ئەوان پێیان وابوو کە ئەمە لە بەراود بە ناڕەزایەتییەکاندا لەئاستی نزمتردایە .

پێم وایە دوای ئەزموونی سەرکەوتووانەی مانگرتنەکان لە کوردستاندا ئەمڕۆ، پێویستە ئەوە ڕوون بێت کە ئەم دۆستانە بە تەواوی هەڵەن.

مانگرتن بەدیل نییە بە خۆپیشاندان و گردبوونەوەی ناڕەزایەتی. بەتایبەت لەم دۆخەدا کاتێک کەسێک باسی مانگرتن دەکات مەبەستی ئەوە نییە بچێت لە ماڵەوە دابنیشێت!

مانگرتنەکان لە ئێران هەمیشە لەگەڵ گردبوونەوە، خۆپیشاندان و ڕێپێوان بووە. ئەمەش لە لایەن کرێکارانی مانگرتووی پۆڵا، کرێکارانی هەفت تەپە و ئەو کرێکارانەی کە مانیان گرت و شەقامەکانیان داگیر کردووە، دەرکەوت. ئەو کرێکارانەی کە مانگرتنەکەیان کردە ڕێپێوانی شەقام و کۆبوونەوە لە گۆڕەپانەکانی شار و بەردەم کارگەکان. ئەمەش لە هەلومەرجی شەشگێڕانەدا ئەگەری زۆر زیاترە ئەم چاوەڕوانییەی هەبێت و واقیعبینانە و بەتەواوەتی چاوەڕوانکراوە کە مانگرتووان بێنە سەر شەقام و بەشداری خۆپیشاندانەکان بکەن.

بەتایبەتی تا ئەو شوێنەی کە بە ٢٥ی شەهریوەر دەگەڕێتەوە، دەبێ ئەوەش زیاد بکەم کە پشووی فەرمی تەنیا نیشانەی ناڕەزایەتی نییە. هەروەها نیشانەی ڕێزگرتنە. پشووی فەرمی لە ڕۆژی گیانبەختکردنی مەهسا بە واتای وازهێنان لە کار و ڕێزگرتن لە یادی گیان بەختکردووەکانی ئینقلاب و هەموو ئەو گیان بەختکردوانەیە کە بە درێژایی تەواوی تەمەنی کۆماری ئیسلامی گیانیان بەختکردووە. بەم مانایە پشووی فەرمی ڕێزلێنانەکە و سەرئەنجام لە کۆماری ئیسلامیشدا ڕێزلێنانێک کە بەتووڕەیی و هێرش لە دژی بکوژانی ئەو ئازیزانەدا لەگەڵدایە. بە بۆچوونی ئەمن ئەبێت ئەم ڕۆژە لە ڕۆژمێری ئێراندا وەک پشووی فەرمی بناسرێت و تەنانەت دوای ڕووخانی کۆماری ئیسلامیش هەر دەبێ ئەم ڕۆژە وەک ڕۆژی یادکردنەوەی گیان بەختکردووەکان ڕێزی لێ بگیرێت.

تا ئەم حکومەتە لە دەسەڵاتدایە، ئەم ڕۆژەی ڕێزگرتن لە گیان بەختکەدووەکان، ناڕەزایەتییەکی جەماوەری و سەرتاسەری لەدژی بکوژانی ئەو ئازیزانەی گەڵدایە. بەم مانایە مانگرتن و کاروەستاندنی گشتی لەم دۆخەدا نەک هەر لەدوایی خۆپیشاندانەکانەوە نییە، بەڵکو تەواوکەری ئەو خۆپیشاندانانە و پتەوکردنی ڕیزەکانی خەڵکە لە شەقامدا .

شەهلا دانشفەر: ئاشکرایە کە دروشم و داواکارییەکان لە بنەڕەتدا تەوەر و ناوەڕۆکی شۆڕش و ناڕەزایەتی دەردەخەن. بە لەبەرچاوگرتنی ئەم خاڵە گرنگە، ڕات چییە لەسەر دروشم و داواکارییەکان؟

حەمید تەقوایی: خۆشبەختانە شۆڕش لەم یەک ساڵەدا کە بەردەوام بووە، زۆر بە ڕوونی ئامانج داواکاریەکانی ڕاگەیاندووە. لەوانەش لەو جاڕنامە١٢ مادەییەدا کە لەلایەن بیست ڕێکخراوەوە واژۆ کراوە.

سەندیکاکان و ڕێکخراوە مەدەنییەکان لەژێر ناوی لانی کەمی داواکارییەکان ئەم جاڕنامەیان بڵاوکردەوە، بەڵام لە ڕاستیدا ئەمە مانیفێستێکی شۆڕشگێڕانەیە. ئەم جاڕنامەیە پلاتفۆرم و دەنگی شۆڕشی ژن ژیان ئازادییە. ئەم جاڕنامەیە میحوەرێکی کارکردنە، بەڵام ئەمە لێدوانی دیکەشمان هەیە، وەک بەیاننامەی داواکاریە پێشکەوتنخوازانەکانی ژنان، کە لەلایەن هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی ژنانەوە لە ڕۆژی جیهانی ژندا بڵاوکرایەوە، یان ئەو لێدوانانەی کە خوێندکاران بڵاویان کردۆتەوە، لەلایەن مامۆستایانەوە ، لەلایەن بزووتنەوەی دادخوازی یان لەلایەن کرێکارانی نەوتەوە دەدرێت. هەروەها بەشێک لە داواکارییەکانی شۆڕش ڕادەگەیەنن. بەڵام لە بنەڕەتدا ئەو پلاتفۆرمەی کە پێم وایە هەمەلایەنەیە و خواستی هەموو چین و توێژەکانی خەڵک دەگرێتەوە و بە ڕوونی گوزارشتیان لێدەکات، بەیاننامەی بیست ڕێکخراوە. ئەمە هەر لەو ڕۆژەوەی کە بڵاوکرایەوە پاڵپشتی ئەم لێدوانەمان کردووە و پێویستە ئەم بەیاننامەیە و ناوەڕۆکی داواکارییەکانی ببێتە ئاڵای بزووتنەوە و ناڕەزایەتییە جۆراوجۆرەکان.
هیوادارم واژۆکارانی ئەم بەیاننامەیە جارێکی تر پێکەوە دەرکەون و لە ساڵیادی شۆڕشدا جارێکی تر جەخت لەسەر داواکاری و ناوەڕۆکی جاڕنامەی ژن ژیان ئازادی بکەنەوە و بانگەوازی هەموو لایەک بکەن کە پشتیوانی لێ بکەن. هەروەها داوا لە هەموو ئەوانەی بەشدارن و هەموو هەڵسوڕاوانی بزووتنەوە ناڕەزایەتییەکان دەکەم کە لە پەیامەکانیاندا، لە لێدوانەکانیاندا، لە سۆشیال میدیا و لە میدیاکاندا پشتیوانی ئەم جاڕنامەیە بکەن، بە ئەوەی باسی بکەن و بانگەوازی خەڵک بکەن بۆ ئەوەی پەیوەست ببن بە ئەم جاڕنامەیەوە.
شەهلا دانشفەر: خاڵێکی تر ڕۆڵی ئەو بزووتنەوەیانەیە کە لە ئێستادا زۆر چالاکن لە ساڵیادی شۆڕشدا. مەبەستم بە تایبەتی بزووتنەوەی حیجاب نەپۆشین و بزووتنەوەی دادخوازی و بزووتنەوەی خانەنشینان و ناڕەزایەتی بەردەوامی خەڵکی زاهیدان کە تەنانەت لە ١٦ی شەهریوەریش خۆپیشاندانی سەرشەقامیان ئەنجامدا. چ ڕۆڵێکیان هەیە لەو یادەدا و پەیامی ئێوە چییە بۆ هەڵسوڕاوانی ئەو بزووتنەوانە کە لە ڕاستیدا خاڵی گەرمی ناڕەزایەتین؟
حەمید تەقوایی: با لە خەباتی خەڵکی زاهیدانەوە دەست پێ بکەین. دەزانن دوای هەینی ڕەش خەڵکی زاهیدان هەموو هەینییەک لە شەقامەکاندا بوون و ناڕەزایەتیان بەرامبەر کۆماری ئیسلامی دەربڕیوە. بانگەوازی من بۆ ناڕەزایەتی دەربڕین بەرامبەر بە هەڵسوڕاوانی شاری زاهیدان و لە تەواوی پارێزگای سیستان بەلوچستان ئەوەی کە خۆپیشاندانی ڕۆژی هەینی ٢٤ی شەهریوەر لەڕۆژی شەممە ٢٥ی

شەهریوەریشدا بەردەوامی بە پێبدەن. ڕۆژی شەممە وەک هەموو ڕۆژانی هەینی کە خەڵکی زاهیدان لە شەقامەکاندا بوون، دەتوانێت ببێتە ڕۆژی خۆپیشاندان و ناڕەزایەتی گشتی. خەڵکی قارەمانی زاهیدان دەتوانن لە ٢٥ی شەهریوەردا واز لە کارکردن بهێنن و لەگەڵ هەموو خەڵکی ئێران ئەم ڕۆژە بکەنە ڕۆژی ناڕەزایەتییەکی کاریگەر.

باسی بزووتنەوەی دادگاییکردنت کرد. ئەم بزووتنەوەیە بە هۆی مێژووی دوور و درێژی خۆیەوە ڕۆڵێکی زۆر گرنگ دەگێڕێت لە ڕووبەڕووبوونەوەی تاوانەکانی ڕێژیم. بزووتنەوەی داخوازی لە ساڵانی شەستەکان لە دژی جینۆسایدی حکومەت لەو قۆناغەدا دەستی پێکرد. دایکانی خاوەران پێشەنگەکانی ئەم بزووتنەوەیەن و لە قۆناغەکانی دواتردا دایکانی ئابان و کۆمەڵەی بنەماڵەی قوربانیانی تەقەی فڕۆکەش پەیوەست بەم بزووتنەوەیە. ئەمڕۆ ئەم بزووتنەوەیە بنەماڵەی ئەو کەسانەش دەگرێتەوە کە لە شۆڕشی ئێستادا گیانیان لەدەستداوە و لە هەموو کاتێک بەرفراوانتر و چالاکتر هاتۆتە مەیدان.

لە بارودۆخی ئێستا و لە سەروبەندی ساڵیادی شۆڕشدا، لە ڕوانگەی تاکتیکی و پراکتیکییەوە، بزووتنەوەی دادگاییکردن لە بنەڕەتدا زۆر کاریگەر و گرنگە، چونکە ڕۆژانی ساڵیادی گیانبەختکردنی ئەو ئازیزانە دەبنە نەبزی دڵی پڕ لێدانی شۆڕش. ئەمە لە ئێستاوە ڕوونە. هەر بۆیە هەر بەو هۆیەشەوە کۆماری ئیسلامی پێشتر هێرشی کردووەتە سەر گۆڕەکان و بەردی گۆڕەکانی شکاندووە و سیاجی لە دەوری گۆڕستانەکان داناوە و بنەماڵەی ئازیزانیگیانبەختکردووی گرتووە و هەڕەشەی لە کردوون. دەزانن لەگەڵ ساڵیادی شۆڕش، زنجیرەی ساڵڕۆژەکان دەست پێدەکات. کۆماری ئیسلامی سەدان کەسی کوشت و ئەم ئازیزانە لەبیر ناکراون. بنەماڵەی گیانبەختکردووەکان و هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی داخوازی، بانگەوازکەر و ڕێکخەری ئەو مەراسیمانەن. بەم مانایە بزووتنەوەی دادگاییکردن دڵی لێدانی شۆڕشە و هێزێکی بزوێنەرە بۆ پێشڕەوییەکانی.

لە ٢٥ی شەهریوەردا با نەک هەر لە شەقامەکان بەڵکو لە سەر گۆڕی ئازیزانمان کۆببینەوە، با ڕێز لە یادی ئەو ئازیزانە بگرین و خەم و ئازارەکانمان بکەینە هاوار تووڕەیی و ناڕەزایەتی دەربڕین بەرامبەر بە حکومەتی بکوژی ئەم خۆشەویستانە.

سەبارەت بە بزوتنەوەی خانەنشینان، پێویستە جەخت لەوە بکەینەوە کە ئەمە بزووتنەوەیەکی بەردەوام و ڕێکخراو و ڕادیکاڵە. ئەم بزووتنەوەیە لە بارودۆخی دابەزینی ڕۆژیی کۆبوونەوەکانی سەر شەقامەکان لەگەڵ کۆبوونەوەی سەرتاسەریدا شەقامی بە زیندووی و چالاکی ڕاگرتووە. هه ڕوه ها ئه مڕۆ بزووتنه وه ی خانه نشینان به

ناڕه زایه تی به هه ژاری و گرانی نرخ و به دروشمی یه کگرتوویی و ” خه ڵکینە بە ئێمەوە په یوهست بن” ڕۆڵێکی گرنگ ده گێڕێت له پڕۆسه ی شۆڕشگێڕیدا. هیوادارم هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەی خانەنشینان بانگەواز و پەیامی هاوبەش لەگەڵ هەڵسوڕاوانی بزووتنەوەکانی تر بدەن و لەگەڵ خۆیان بیبەن. ئەمە دەتوانێ هەنگاوێکی گەورە بێت بۆ پێشەوە نەک تەنیا بۆ بزووتنەوەی خانەنشینان، بەڵکو بۆ هەموو کۆمەڵگەی ئێران.

سەبارەت بە بزووتنەوەی بێ حیجابی دەبێ بڵێم ئەم بزووتنەوەیە ئەمڕۆ بووەتە پایەیەکی گرنگی شۆڕش. شۆڕشی ئێستا بە شۆڕشی ژنان ناسراوە و بزووتنەوەی بێ حیجابی بە واتای بزووتنەوەی دژ بە هەر جۆرە جیاکارییەک لە دژی ژنان دێت. واتە بزووتنەوەی دژ بە ئاپارتایدی جێندەری کە ژنان قوربانین و دژی ئەو بێمافییە گەورانی□ی□ کە کۆماری ئیسلامی بەسەر ٥٠٪ی کۆمەڵگەیدا سەپاندووە.

ئەمڕۆ بزووتنەوەی بێ حیجابی چقڵێکە لە چاوی حکومەتدا، چونکە بەتەواوی بناغە ئایدۆلۆژی و شوناسییەکانی کۆماری ئیسلامیی هەژاندووە. بێ هۆ نییە کۆماری ئیسلامی ڕایگەیاند کە حیجاب یەکەمە و ئەمڕۆش هێندە بێد□س□□□ات□ و س□□ری لێشێواوە کە نازانێت لەبەرانبەر ژنانی بێ حیجابدا چی بکات. ئەم سەنگەرە داگیرکراوە و دەبێت بە فراوانکردنەوەی بێ حیجابی ئەم دەستکەوتە بچەسپێنین.

٢٥ شەهریوەر دەتوانێت خاڵی وەرچەرخان ب□□ت لە بزووتنەوەی بێ حیجابدا. لەم ڕۆژەدا با بێ حیجاب لە هەموو شوێنێک لە شەقامەکاندا دەرکەوین. دروشم و بانگەوازێکی حیزبەکەمان بۆ ٢٦ی شەهریوەر بریتییە لە “بحیجابی گشتیە لە یادی مەهسا”. هیوادارم بەشی فراوانی ژنان وەڵامێکی ئەرێنی بدەنەوە و بەبێ حیجاب لە شەقامەکاندا دەرکەون.

بە بڕوای من ئەم بزووتنەوانە دەتوانن لە ساڵیادی شۆڕشدا دەست لەناو دەست و لەپەنای یەکدا. بە کۆی ئەم جوڵانەوە ناڕەزایەتیانە، کۆمەڵگە دەتوانێت بە هەموو هێزی خۆیەوە لەسەر پێی خۆی بوەستێت و خاڵی بەرزی دیکەی پڕۆسەی شۆڕشی ژن، ژیان ئازادی دیاری بکات.

٧ی ئەیلوولی ٢٠٢٣، ١٦ شەهریوەر ١٤٠٢

خەڵکی ئێران دەسەڵاتی دیکتاتۆری دەڕووخێنن!.. عەبدولڕەحمان گەورکی

لە سەروبەندی ساڵڕۆژی راپەڕینی خەڵکی ئێران لە دژی دیکتاتۆرییەت!
عەبدولڕەحمان گەورکی، نووسەر و شرۆڤەکاری سیاسی

لە سەروبەندی ساڵڕۆژی راپەڕینی ئەمجارەدا، خەڵکی ئێران خۆیان بۆ راپەڕینێکی گەورەتر لە دژی دەسەڵاتی دیکتاتۆری مەزهەبی ئامادە کردووە. لە بەرانبەردا، دەسەڵاتیش، جگە لە زیادکردنی سەرکوت و درێژەدان بە پێشێلکارییەکانی مافی مرۆڤ لە ئێران و پیلانگێڕی لە دژی هێزی رووخێنەر لە ئاستی جیهانیدا، بە باجدانی شاراوە و ئاشکرا بە زلهێزانی سازشکاری جیهان و دەوڵەتانی ناوچەکە، دەیەوێت خۆی لە "دادپەروەری" و "چارەنووس" بشارێتەوە و لە دەسەڵاتدا بمێنێتەوە!
ئایا دەسەڵاتی ئایینی لە ئێران دەتوانێت لەسەر پێ بمێنێتەوە یان دەڕوخێنرێت؟ ئەگەر بکەوێت، کەی و چۆن؟

چاوخشانێک بەسەر دەستکەوتەکانی راپەڕین یەکساڵی رابردوو!
لە سەروبەندی ساڵیادی دەستپێکی ئەو راپەڕینەداین کە بە شەهیدکردنی مەهسا ئەمینی (ژینا) لە رۆژی 25ی خەرمانانی ۲۰۲۲ لە تاران دەستی پێکرد. لە ژێر رۆشنایی پێشهاتەکانی ساڵی رابردوودا، چەندین راستی بنەڕەتی سەبارەت بە ئێران سەلمێنران:
دەسەڵاتی ئێران دیکتاتۆری و ناشەرعییە و خەڵک نایەوێت. هەربۆیە خواستی سەرەکیی خەڵکی ئێران رووخاندنی دەسەڵاتی دیکتاتۆرییە و دەیانەوێت دەسەڵاتێکی نیشتمانی و جەماوەری و دێموکراتیک دابمەزرێت.
• سەردەم گۆڕاوە و بوون و مانەوەی دیکتاتۆرییەت لە ئێران کەوتۆتە مەترسییەوە و دەسەڵاتی دیکتاتۆری ناچارە کۆتایی خۆی قبووڵ بکات. ئەم دەسەڵاتە دیکتاتۆرییە لە لاوازترین دۆخی خۆیدایە و دواقۆناغی ئەم دەسەڵاتە، لە لایەن خەڵکی ئێران و گەلانی جیهانەوە پشت راست کراوەتەوە و هەموو لایەک کۆدەنگن لەسەر رووخاندنی ئەم دەسەڵاتە!
• بارودۆخی ئێران هەرگیز ناگەڕێتەوە بۆ رابردوو و هەر سیستەمێکی دیکتاتۆری لەلایەن خەڵکی ئێرانەوە بە نەفرەت کراوە. هەروەک چۆن خەڵکی ئێران (دەسەڵاتی دیکتاتۆریی شا)یان رووخاند، ئێستا لە

رووخاندنی دەسەلاتی دیکتاتۆری ویلایەتی فەقیهی نزیک بوونەتەوە و هەموو لایەک کۆکن لەسەر سەرکەوتنی گەل بەسەر دیکتاتۆرییەتدا.

• سازان لەگەڵ دیکتاتۆرییەت لە ئێران گەیشتووەتە کۆتایی و بەدیلە دەستکردەکانی سەر بە ئەم و ئەو!، یەک لە دوای یەک شکستیان هێناوە و هەر تیروپشکێکی نوێ لەم بوارەدا هەر لە ئێستاوە مەحکوومە بە شکست. خەڵکی ئێران چیتر سیستەمێکی دیکتاتۆری و بە تایبەت لە ژێر ناوی (پاشایەتی) یان (مەزهەبی)یان پێ قبووڵ ناکرێت و رەتی دەکەنەوە!

• ئەوانەی بە درۆ لافی شۆڕش و راپەڕینیان لێدەدا و هەلپەرستان و مشەخۆرانی جۆراوجۆر، کە لە "گۆڕەپانی سیاسی"دا وەک رووەکی بەهار سەوز ببوون، بە خێرایی لە گۆڕەپانەکەدا ون بوون و نەمان!

• بەدیلی دیکتاتۆرییەت بە گشتی و بەدیلی دەسەڵاتی دیکتاتۆرییەتی ئاینی بە تایبەتی، ئەو هێزەیە کە "رێکخراو" و "جەنگاوەرە" و لە گۆڕەپانی جەنگ و رووبەڕووبوونەوەکاندا ئامادەیە و خاوەن رەگ و ریشەیە لە ناو کۆمەڵگەی ئێراندا. بەدیلێکی لەو شێوەیە لە لایەن زۆرینەی خەڵکی ئێران و کۆمەڵگەی نێودەوڵەتییەوە پشتیوانی دەکرێت و داواکاری و دروشمەکانیشی، نەک داواکاری لە دەسەڵاتی دیکتاتۆرییەت، بەڵکو رووخاندنی دیکتاتۆرییەتە بە هەموو باڵ و بەندەکانیەوە. هێزێک کە باوەڕی پتەوی هەیە بە سیستەمی "کۆماری"، "دیموکراسی"، "پلۆرالیزم" و "فرەچەشنی" و خاوەن پێشینەیەکی روون و حاشاهەڵنەگرە لە بەرەنگاربوونەوەی دیکتاتۆرییەت.

• بە لەبەرچاوگرتنی چوار دەیەی رابردوو و بەتایبەتی یەک ساڵی رابردوو، هیچ بەدیلێکی جددی و راستەقینە نەبووە و نیە لە بەرانبەر "ئەڵتەرناتیڤی دێموکراتیکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی موقاومەتی ئێران" بەرانبەر بە "دەسەڵاتی دیکتاتۆرییەت" لە ئێراندا. ئەم ئەڵتەرناتیڤە بە دروشمی "راپەڕین بۆ رووخاندن" و "مەرگ بۆ ئەسڵی ویلایەتی فەقیهی" و "ڕووخاندنی دیکتاتۆرییەت" و "نا بۆ شا و نا بۆ ئاخوند"، نەک هەر دێرینترین هاوپەیمانیی سیاسیە لە مێژووی ئێراندا، بەڵکە هەروەها، ئاڵاهەڵگری "ئازادی و سەربەخۆیی"ش لە ئێران. دروشمەکانیتری یەکساڵی رابردوو، نەک ناتەواو و ناڕوون بوون، بەڵکو تەنانەت هەندێکیان لەلایەن بەشێک لە پاشماوەکانی دیکتاتۆرییەتی شا و دیکتاتۆرییەی مەزهەبییەوە بە هەند وەرگیراون!

• "تاکە نەخشەڕێگای مومکین" و تاکە رێگەی گەیشتن بە سەرکەوتن و دامەزراندنی دەسەڵاتێکی نیشتمانی و جەماوەری و دیموکراتیک و جێی پەسندی خەڵکی ئێران، "درێژەدان و گڕدانی راپەڕین"ە لە پێناو رووخاندنی دیکتاتۆرییەت لە ئێران و لەوانە، بە ئامانجگرتنی هێزە

سەرکوتکەرەکانی دیکتاتۆریەت لە هەموو ناوچەکانی ئێران. هەرجۆرە شێواندن و شلبوونەوە و ماندووبوون لەم ئاراستەیەدا، دەتوانێ دەرفەت و وزە بەخشێت بە دەسەڵاتی دیکتاتۆری، کە هەناسەی بێتەوە بەر خۆی و (کات) بۆ مانەوەی خۆی بکڕێت.
• وە دوایین و گرینگترین دەستکەوتیش ئەوەیە کە، "دەسەڵاتی گەل" زۆر باڵاتر و بەهیزترە لە "دەسەڵاتی دیکتاتۆریەت". واتا ئەو هێزەی کە بتوانێت بە هەتاهەتایە کۆتایی بە دیکتاتۆریەت لە ئێران و ناوچەکە بهێنێت و ڕێگاکە بەڕووی سازان و لایەنگرانی دەرەکیی دیکتاتۆریەت لە ئێراندا دابخات و، ڕێگا بە "ئێران ئازادی دواڕۆژ" خۆش بکات. ئەو هێزەی کە دەتوانێ ریزەکانی خەباتکارانی سیاسی لە دژی بەرەی دیکتاتۆر بەهێز بکات و لە لادان و خاوبوونەوە بیانپارێزێت و خۆیشی، هەڵقوڵاوی یەکڕیزی و هاوخەباتی بێت بە هەموو چین و توێژە جیاجیاکانی خەڵک، بە هەموو ئاڕاستەیەکی سیاسی، ئایینی و نەتەوەیی جیاوازەوە.
ئازادی بە تێچوو و فیداکاری نایەتە دی. هیچ خاکێک بە بێ نرخ و بە بێ تێچوو و خەبات رزگار نابێت. هەربۆیە هیچ دڵۆپێکی خوێن بەفیڕۆ نەچووە و بەفیڕۆ ناچێت و نابێ ڕێگە بدرێت بە فیڕۆ بچێت. باشترین و شایستەترین هەنگاوی وەفاداری بە خوێنی شەهیدان، درێژەپێدانی ڕێبازەکەیان و گرتنەبەری ڕێگا و ئامانجی واڵایانە. دەبێ ئەو ئاڵایەی بە خوێن هەڵیاندا، بە شەکاوەیی بپارێزرێت و ترس نەبێت لە ڕێگای چەوت و دژوار. رزگارکردنی ئێران لە دیکتاتۆریەت بە تەواوی لە بەردەستدایە!

تێڕوانینێک بۆ ئەمڕۆ و نەخشەی ڕێگای داهاتووی ئێران!

ئێستا لە سەروبەندی یەکەمین ساڵڕۆژی راپەڕینی قارەمانانەی خەڵکی ئێران لە دژی دیکتاتۆریەت، شاهیدی شەپۆلێکیتری هەوڵەکانی دوژمنانی خەڵکی ئێرانین. دەسەڵاتی دیکتاتۆری مەزهەبی بە هاوکاریی لایەنگرانی و پاشماوەکانی دەسەڵاتی دیکتاتۆری پێشوو، دەیەوێت خۆی بە براوەی گۆڕەپانەکە نیشان بدات و وابنوێنێت کە "ڕاپەڕینی گەل" شکستی هێناوە و کۆتایی پێهاتووە. بە ئەم مەبەستە لە ناوخۆی ئێران، شەپۆلی گرتن و لەسێدارەدان و سەرکوت و ئەشکەنجەدان و، دەرەوەی ئێرانیش، سات و سەودای پشت پەردەی لەگەڵ لایەنە نێودەوڵەتییەکان چڕتر کردووە و لە هەمانکاتدا و لە ساڵیادی دەسپێکی راپەڕیندا، ڕێگەی خۆش کردووە بۆ هەڵبەز و دابەزی کرێگرتە و دەست و پێوەندەکانی کۆنەپەرستی و کۆلۆنیالیزم و، بەمجۆرە پاشخانێکی بۆ دیمەنێکە دروست کردووە.
بەڵام سەرباری ئەمانە، خەڵکی ئێران پێداگرە لەسەر درێژەدان بە

خەبات و رووخاندنی دەسەڵاتی دیکتاتۆریی لە ئێران. وەک رووبەڕووبوونەوەیەک لە پێناو گەیشتن بە رزگاری. نەک هەر لە ئێران و بە ئێران، بەڵکو مۆدێلێکە بۆ خەڵکانیتر. کەوایە راپەڕین لە پێناو رووخاندنی دیکتاتۆرییەت لە ئێران بەردەوامە. خەڵکی ئێران تاکە رێگای بەرەو پێشەوەچوونیان، لەوەدا دۆزیوەتەوە کە بەردەوام بن لە راپەڕین و توندترکردنی هەوڵەکانیان. خەڵکی ئێران نیشانیان داوە کە توانست و پوتانیسیەلی ئەوەیان هەیە. هەربۆیە بە کەمتر لە رووخاندنی دیکتاتۆرییەت، بە هیچ شتێکەتر رازی نەبوون و نابن و بە ئیرادەن و لەسەر داواکارییەکەیان چەقبەستوون!

دیکتاتۆرییەت و دژایەتیکردنی بەدیلی جەماوەری!

بەپێچەوانەی بانگەشەی باوی ناو بازنەی فیکریی هەندێک لە ئۆپۆزیسیۆنی ئێرانیدا، بە لای دەسەڵاتی دیکتاتۆریی مەزهەبییەوە شاراوە نییە کە هەڕەشەی سەرەکی لەسەر مانەوەی دیکتاتۆرییەت لە ئێران، "ئەنجومەنی نیشتمانیی موقاومەتی ئێران"ە کە سازمانی موجاهدینی خەلقی ئێران هێزی سەرەکییە تیایدا. ئەمەش هۆکارەکە بۆ ئەوەی ئەم دەسەڵاتە، هەمیشە بە دوای ئەوەوە بووە کە بە شێوازی جۆراوجۆر، بە سات و سەودا لەگەڵ لایەنانی زلهێزی نێودەوڵەتی و بە تەرخانکردنی تێچوویەکی زۆر، هەر چۆنێک بێت پێش بەم "هێزە رووخێنەرە" سەرەکییە بگرێت و لە جووڵەی بخات، بە کڕینی "کات" بە مەبەستی لەسەر پێ مانەوەی دەسەڵات.

بەدیلێکی دیموکراتیک و جەماوەری!

هەرچەند کە چالاکی نێودەوڵەتی و هەبوونی پەیوەندی دیپلۆماتیک لە دەرەوەی ئێران، هەر لە سەرەتاوە بۆ موقاومەتی ئێران زۆر گرنگ بووە، بەڵام هەرگیز جێگرەوەی چالاکییەکانی هێزەکانی موقاومەت لە "ناوخۆی وڵات" نەبووە و ناتوانێت کە ببێت! هەر لەبەر ئەمەشە کە دیارترین تایبەتمەندی موقاومەتی ئێران لە چاو هێزەکانیتر، هەبوونی چالاکانە و بەرفراوانیەتی لە ناو خەڵک و لە ناو شارەکانی ئێراندا. بە واتایەکیتر، توانیویەتی رۆڵی بەرچاو و بە بەدیلی خۆی لە راپەڕینە جەماوەرییەکانی رابردوو و بەتایبەتی لەم راپەڕینەی ئێستادا، کە لە ٢٥ی خەرمانانی ساڵی رابردوو (١٦ی سێپتامبەری ٢٠٢٢)وە دەستی پێکردووە، نیشان بدات و راپەڕینەکە لە چوارچێوەی راستەقینەی خۆیدا پێش بخات.

موقاومەتی ئێران، بە خاوەندارێتیی "ئۆرگانی بەکۆمەڵی سەرکردایەتیی راپەڕین" و "هەڵەی دیپلۆماسیی شەڕشگێڕانە"، جگە لە پوچەڵکردنەوەی هەوڵەکانی هەر دوو لایەنی (دەسەڵاتی دیکتاتۆریی ئاخوندی) و (پاشماوەکانی دەسەڵاتی دیکتاتۆریی شا)، بە پەراوێزخستنی موقاومەت و کپ کردنی راپەڕینی گەل، توانیویەتی

دروشمی لادەرانە و گوماناوی و ناتەواوی هەندێک کۆڕ و کۆمەڵانی کۆنەپەرستان و کۆلۆنیالیستەکان ریسوا بکات و، خواستی سەرەکیی خەڵکی ئێران بپارێزێت کە بریتییە لە رووخاندنی دیکتاتۆرییەت لە ئێران و بەم شێوەیە، پاڵنەری جیهانی هێنایە سەر خەت بۆ پشتیوانیکردن لە راپەڕینی گەل و موقاومەتی ئێران لە دژی دیکتاتۆرییەت.

موقاومەتی ئێران لەو باوەڕەدایە کە ئەم راپەڕینەی ئێستاکە، ئەگەرچی تازەترین هەڵکشانە لە زنجیرە راپەڕینەکانی دژە دیکتاتۆرییەت لە ئێران، بەڵام لە راستیدا بەرهەمی راپەڕینەکانیتری چوار دەیەی رابردووی ئێرانە و تێچوویەکی زۆری هەڵگرتووە بۆ گەل و موقاومەتی گەل. بە تایبەتی پێویستە ئاماژە بە کۆمەڵکوژییەکەی ساڵی 1367 (1988) بکرێت کە زیاتر لە ۳۰ هەزار زیندانی سیاسی، بە فەتوای خومەینی و لەسەر دەستی کەسانی وەک ئیبراهیم رەئیسی (سەرەکی ئێستای رژێمی ئێران) کۆمەڵکوژ کران و دوابەدوای ئەم تاوانەیش، بزووتنەوەی دادخوازی راگەیاندرا بۆ خوێنی ئەم شەهیدانە لەلایەن رێبەری موقاومەت، بەڕێز مەسعود رەجەوییەوە.

بزووتنەوەی دادخوازی

مەسعوود رەجەوی هەر لە سەرەتای ئەم کۆمەڵکوژییەدا، شەپۆلێکی بەرەخست بۆ هەڵوەستەکردن و ئاشکراکردنی تاوانەکانی رژێم و دادخوازیی خوێنی شەهیدان لە ناوخۆ و دەرەوەی ئێران و بە ناردنی چەندین نامە و تەلەگرام بۆ ئەمینداری گشتیی نەتەوە یەکگرتووەکان، زانیارییەکی زۆری لەسەر ئەم کۆمەڵکوژییە خستەڕوو.

لە هاوینی ساڵی 2016 خانمی مریەم رەجەوی، لە پەیامێکدا، دەربارەی بزووتنەوەی دادخوازیی خوێنی شەهیدانی کۆمەڵکوژکراوی ساڵی 1367 (1988) وتی: “بزووتنەوەی دادخوازی، لەپێچینەوە لە دەسەڵاتی ویلایەتی فەقیهی لەسەر هەموو نهێنییە شاراوەکانی ئەم کۆمەڵکوژییە”. خانمی رەجەوی لەم دوایانەدا رایگەیاند: “تێپەڕبوونی ۳۵ ساڵ بەسەر ئەو تاوانە گەورەیەدا و شاردنەوە یان لەناوبردنی گۆڕی قوربانییەکانی ئەم کۆمەڵکوژییە لە لایەن رژێمی دەسەڵاتدارەوە، نەیتوانی وا بکات ئەو قارەمانانە فەرامۆش بکرێن. کاتی ئەوە هاتووە بە هۆی تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی، کۆتایی بە پارێزبەندی ٤٠ ساڵەی سەرانی رژێمی ئاخوندی بهێنرێت. دەبێ خامنەیی، رەئیسی، ئەژەیی، و فەرماندەرانی کوشتاری لاوانی ئێران لە راپەڕینەکاندا و بە تایبەتی فەرماندەرانی سوپای پاسداران، لە دادگایەکی نێودەوڵەتیدا سزا بدرێن”.

خانمی مریەم رەجەوی هەروەها رایگەیاند: بزووتنەوەی دادخوازی،

بزووتنەوەیەکە کە تیایدا، خوێنی شەهیدانی 1367 (1988)، ١٥٠٠ شەهیدی راپەڕینی 1398 و ٧٥٠ شەهیدی راپەڕینی ١٤٠١ بەردەوام لە جۆش و خرۆشدایە و خەڵک هان دەدات بە بەرخەدان و راپەڕین و رووبەڕووبوونەوەی دیکتاتۆرییەت، کە تا رووخاندنی رژێمی ئاخوندی بەردەوام دەبێت”.

تاکە رێگا!

خەڵکی ئێران بە کردەیی گەیشتوونەتە ئەو راستییە کە دەخەکە هەرگیز ناگۆڕێتەوە بە رابردوو و سەرکەوتن لە درێژەدانە بە راپەڕین و بەرەوپێشچوون بە رووخاندنی دەسەڵات. هەر سستی و وەستانێک، دیکتاتۆرییەت لە ئێران هارتر و دڕندەتر دەکات. بۆیە رەمزی خێراکردنی بزووتنەوەکە و گەیشتن بە سەرکەوتن، بەرەنگاربوونەوەی زیاترە لە دژی دیکتاتۆرییەت.

کۆنەپەرستی و کۆلۆنیالیزم!

کۆنەپەرستی و کۆلۆنیالیزم دەیانەوێت بازنەی بابەتەکانی پەیوەست بە ئێران لە نێوان خۆیاندا رابگرن و هیچ بژاردەیەک بە گەل و موقاومەتی ئێران نەهێڵنەوە. ئەمە وێنەیەکە لە ماوەی پێنج دەیەی رابردوودا زۆر جار بینیومانە. ئەگینا دەبوو زۆرجار کەیسی رژێمە دیکتاتۆرییەکان لە ئێران دابخرابا و دەسەڵاتیکی نیشتمانی، جەماوەری و دێموکراتیک لە ئێران دامەزرابا.

هەر لە گەڕاندنەوەی خومەینی بە ئێران، تا سەرکوتکردنی ئازادییەکان و کۆمەڵکوژکردنی ئازادیخوازان و رێگەخۆشکردن بە هێنانەسەرکاری خومەینی لە ئێران.

هەر لە بێدەنگبوون و بێهەڵوەستی لەدژی دڕندەیی و شەڕخوازییەکانی خومەینی لە ناوچەکە، تا ئاگربەستی دەستکرد و رواڵەتی لە ژێر ناوی بڕیارنامەی ٥٩٨ لە ساڵی ١٣٦٧ (1988).

هەر لە چاوپۆشیکردن لە کۆمەڵکوژیی زیندانیانی سیاسی لە هەمان ساڵدا لە لایەن خومەینی و دەسەڵاتی قەزایی ویلایەتی فەقیهیەوە، تا دەگاتە سات و سەودای ئابوری و مامەڵەکردنی بێشەرمانە لەگەڵ ئەم دیکتاتۆرییەتە لە چوار دەیەی رابردوودا.

هەر لە ناوزەدکردنی تیرۆریستی موقاومەتی ئێران لە وڵاتانی جیهان، تا گەمارۆدان و کۆمەڵکوژکردنی موجاهدینی خەلق لە ئەشرەف (لە عێراق) و پشتگوێ خستنی تاوانەکانی رژێمی ئێران و لایەنە تیرۆریستییەکانی ئەم رژێمە لە عێراق لە دژی موقاومەتی ئێران.

هەر لە پشتگوێخستنی کارنامەی قورسی رژێمی ئێران لە بواری پێشێلکارییە زەقەکانی مافەکانی مرۆڤ و پەرەپێدانی تیرۆر و دەستوەردان لە کاروباری وڵاتانی ناوچەکە، تا کردەوەکانی ئەمدواییەیانەی رژیم لە سەردەمی راپەڕینی گەل بە بێدەنگکردنی

راپەرینی و داتاشینی بەدیل! لە پێناو سەپاندنی جۆرێکیتری دیکتاتۆرییەت بەسەر خەڵکی ئێراندا، بە رێگەی پاشماوەکانی دیکتاتۆرییەتی پێشوو (شا) و بە مەبەستی کاڵکردنەوەی جێگە و پێگەی موقاوەمەتی ئێران و (ئۆرگانی سەرکردایەتی راپەڕین) و پەراوێزخستنی تاکە ئەڵتەرناتیقی دیموکراتیک و جەماوەری و، بەڕێخستنی شەپۆلی بەهێزی پڕوپاگەندە و سانسۆر لە دژی موقاوەمەتی ئێران، لەژێر ناوی درێزنانە و بە بنەمای (دادوەری) و (یاسا) لە وڵاتانی ئەوروپا و…!
هەر لە بەر ئەمەشە کە موقاوەمەتی ئێران چەندین جار رایگەیاندووە کە ئێمە هەرگیز چاومان نەبڕیوەتە کەسێک بێت و دیکتاتۆرییەت لە ئێرانمان بۆ بڕوخێنێت. داواکاری ئێمە وەک موقاوەمەتی ئێران ئەوە بووە بە ئەستایشەوە کە، هاوکاریی دیکتاتۆرییەت مەکەن بە مانەوەی لە دەسەڵات! رووخاندنی ئەم رژێمە، ئەرک و کاری گەل و موقاوەمەتی ئێرانە!

دوا وشە!

کلیلی رووخاندنی دیکتاتۆرییەت و دامەزراندنی دەسەڵاتیکی نیشتمانی، جەماوەری و دەموکراتیک لە ئێران لە دەستی خەڵکی ئێراندایە. کۆنەپەرستی و کۆلۆنیالیزم بە دژایەتیکردنی داخوازییەکانی گەل، بە پێچەوانی کردەی رواڵەتی و درێزنانەیان، هەمیشە یەکڕیز و یەکگرتوو و هاوکاری یەکتر بوون. هەربۆیە هێز و لایەنە سیاسییەکانی کۆمەڵگای ئێران، بە خوێندنەوە و تێگەیشتنێکی راست و دروست لەم پرسەدا، پێویستە بەربەستەکان تێپەڕێنن و بە بینینی راستییەکان یەکڕیزی و هاوکاری لەگەڵ یەکتر نیشان بدەن و، لە کۆسپ و دژوارییەکانی رێگاکە نەترسن. راستییەکان زۆر لەوە دڵڕەقتر و سەختترن کە هێز و لایەنەکان لە پشت بەربەستەکاندا سەنگەر لە یەکتر بگرن و کات بە فیڕۆ بدەن. چونکە راستییەکان رەحم بە هیچ هێزێک ناکەن!

بەشێک لە ژیاننامەکەت.. شیعر/ نەوزاد بەندی

لە کوردستان گەوره بووبی ،
بێ شک لە چەند شوێنێکەوە سەرت شکاوە ..
لە کاتی مانگ گیرانا ،
لە تەنەکەت داوە ..
بە بێ ئەوەی بیاناسی ، ڕێیان پێ گرتووی ..
بەلایەنی کەمەوە مامۆستایەک بە ناحەق نمرەی لێ بردووی ..
چەند جارێ ویستووتە لە ماڵی باوکت ڕاکەی ..
بە ناحەق لێدانت خواردووە و
تفیان تێکردووی ..
بە کۆڵانێکا ، له هیچ و خۆڕایی ڕاویان ناوی ..
چەندین جار پێڵاو ، قاچی گرتووی ..
لە ئیمتیحانی شەفەهیی نیوەی ساڵدا ،
پێکانت تەزیون ، بوون بە سەهۆڵ ..
چەندین جار تێکەڵاو بوون ، برینی ئەژنۆت و خاک و خۆڵ ..
حەزت له زۆر شت کردووە و بۆیان نەکڕیوی ..
زۆر جار ویستووتە قسە بکەیت و
پێیان بڕیوی ..
بە لایەنی کەمەوە دوو سێ جار ، ویستووتە بچیتە شاخ ..
مامۆستای سەقافە مۆڕەی لێکردووی ..
چەندین جار دڵت تەنگبووە بە بینینی عەرەبی زلی سێ چارەک له پێ ..
چەندین جار ڕێی دوورت بڕیوە بە پێ ..
پشیلەت ڕاوناوە ..
سەگ ڕاوی ناوی ..
چۆلەکەت کوشتووە ،
زەدەواڵەت وروژاندووە و
پێوەیان داوی ..
ماسیت لە تەشتێ ئاوا بەخێو کردووە ،
دوای سێ چوار سەعات ،
نەتزانیوە بۆچی خۆی هەڵداوەتە دەرەوە و .. مردووە ..
بە لایەنی کەمەوە چەند جارێ ،
سروودی ئەی ڕەقیب ، گەرمی کردووی ..

وێنەگری سەقەت ، وێنەی خوار و خێچیان بۆ گرتووی ..
سەرتاشی ناحاڵیی ،
پشت ملیان بۆ بڕیوی ..
ویستووتە شتێ بفرۆشی و
کەس لێی نەکڕیوی ..
پەنجەت بە عەلادین سووتاوە ..
دڵت بۆ کچی دراوسێ لێی داوە ..
بۆ کڕینی پاسکیل ، بە سەعات گریاوی ..
لەسەر دەمەقاچانە و دارلاستیک ،
چاکیان لێ داوی ..
له پشتەوە چەمۆڵەت لە مامۆستا ناوە ..
دوو کەڵەشێری داماوت به شەڕ داوە ..
حەزت کردووە بی بە کۆمۆنیست لەبەر یەکسانیی ..
بەردت گرتۆتە ئاوێک یەکپارچە جوانیی ..
گریاوی بۆ مناڵی دراوسێ ،
کە لەو گەڕەکە بارتان کردووە ..
چەندین جار ملت گرتوون و ملیان گرتووی ..
تا جەژن قسەیان لەگەڵ نەکردووی ..
شەوی بەرات ، جوانترین شەوت بووە ..
خەوی پشوو ،
خۆشترین خەوت بووە ..
جارەها چووی بۆ مەیدانی کرێکاران و
کاریان پێ نەداوی ..
هەزاران جار لە بازاڕی لەنگە گەڕاوی ..
پانتۆڵ و کراسی کۆنەی ووڵاتانت پۆشیوە ..
قەراغە نانت بە عەلادین گەرم کردۆتەوە ..
ڕومەتت بە پەنجەرەی تەمگرتوو ، سارد کردۆتەوە ..
سەدان جار خەمۆکیی لێی داوی ..
لە ناکاو لە ناوەڕاستی ڕێگاکانا وەستاوی ..
لەگەڵ هەرچی کەسە ، چەندەها جار عاجز بووی ..
بە جەژنانا ، پینەتان کردۆتەوە ..
هەزارجار بەردیان تێگرتووی ،
پێش قەتماغەی برین ، بیرت چۆتەوە ..
سەدان جار بە ناحەق ،
بۆردومان کراوی ..
لەسەر زەریایەک نەوت ،
بێ نان کراوی

سەدان جار لەگەڵ هاوڕێیان ،
باسی ڕاکردنتان کردووە بۆ هەندەران ..به لاویی ..
جەندرمە گرتوویتی ..
پاسدار لێی داوی ..
پۆلیسی کەناراوەکان .
ڕاویان ناوی ..
قاچاخچی پارەی خواردووی ..
لەناو بەفرا ، جێی هێڵاوی ..
لە سەربازیی ڕاتکردووە ..
چەندین جار عەریف و
ئینزیبات و
ڕەئیس عورەفا وەحدە ،
زەحفیان پێ کردووی ..
جنێوی سووکیان پێداوی ..
ویستووتە ببی بە جاش ،
لە بری موچەکەت ، وەرەقەیەکی عەدەم تەعەروزیان پێداوی ..
موچەیان خواردووی ..
لێیان بڕیوی
لێیان دزیوی ..
بۆیان پاشەکەوت کردووی ..
ڕاپۆرتی پەنجا پ□□□یان لەسەر نوسیوی ..
بە لایەنی کەمەوە جارێ زیندان ڕایموسیوی ..
سەدان جار دایکت پێی وتووی
دەمی خۆت بگرە ..
دەیان جار کتێبی قەدەغەت خوێندۆتەوە
نوسراوی یاساغت شاردۆتەوە ..
بەردت داوە بە پەنجەرەی
دامەزراوە میرییەکانا ..
ڕەسمی سەرۆکی ووڵاتت دڕیوە ..
تفت کردۆتە دروشمەکان ..
چەندین جار بێ ئاگاداریی خۆت ،
شەڕی براکوژییان پێ کردووی ..
بەلایەنی کەمەوە ، خوێندنی ساڵێکیان لێ کردووی ..
نەتزانیوە بۆچی سەرۆک ئەوەندەی ڕق له خەڵکە ؟
نەتزانیوە له کوێ کۆکراونەتەوە
ئەم هەموو سیاسیە بێ کەڵکە ؟
بە مەلایەکت وتووە : بەسیەتی ئامۆژگاریی .. کەی ڕاپەڕین دژی

زۆرداریی ..
بە لایەنی کەمەوە جارێ ،
هەوڵی خۆ کوشتنت داوە ..
فتبۆڵیان تەقاندووی ..
هەلوکیان شکاندووی ..
کۆڵارەیان دڕاندووی ..
پاسکیلیان فڕاندووی ..
بێ ئەوەی هاریت کردبێ ،
لەناو هارەکانا ناویان نوسیوی ..
بە لایەنی کەمەوە چوارجار ،
چوویتەتە خۆپیشاندانەوە ..
گیراوی ، لە شوێنێ کەست نەدیوە و
کەسیش نەیدیوی ..
بێ نان ، بە تێهەڵدانەوە ..
بە لایەنی کەمەوە جارێ ،
بە نهێنی ، دەمانچەت کڕیوە ..
جارێ زیاتر ، فەیسبوک ئاگاداری کردوویتەتەوە ،
کە دژایەتی دەسەڵات نەکەی ..
سەد جار زیاتر ،
پۆستی فەیسبوکیان سڕیویتەتەوە ..
تا شەش ڕۆژ بۆت نەبووە ،
یەک ووشە بڵاو کەیتەوە ..
هەزار جار لەسەر بیر و باوەڕ ،
جنێوی پیسیان پێداوی ..
زەوی نیشتەجێ نەدراوە به تۆ ..
بە لایەنی کەمەوە هەزار جار ،
بە ناحەق هەوڵدراوە نانبڕاو بی..
هەوڵدراوە دەرکراو بی ..
هەوڵدراوە بەدناو بی ..
پارچە پارچە و
هەڵوەشاو بی ..
بەلایەنی کەمەوە جارێ ،
لە کۆڕەودا ، برسێتیی ئەشکەنجەی داوی ..
چەندین جار لە منداڵیدا
هەستتکردووە پیری ..
دەستتکردووە بە نوسینی ڕۆمانێک و ..
لە نیوەیدا دڕیوتە ..

چەندین جار خۆت داوەتە دەست گۆشەگیریی ..
بە دڵی خۆت نەبووە ،
هەرچی کڕیوتە ..
چەندین جار داوای کۆچت بۆ کەنەدا پڕ کردۆتەوە و ..
نەیانویستووی ..
گرین کارتی ئەمەریکات پڕ کردۆتەوە و ..
ساڵانیش ل□ت□رییه□ک□ی ..
لە داخی دەسەڵات و عەنتەرییه□کی ..
هەزاران جار ، لە هەموو شتێکی خۆت پەشیمان بووی ..
دەیان جار جگەرەت تەرک کردووە و ..
دووبارە بۆی حەیران بووی ..
بە لایەنی کەمەوە جارێ جەڵتە لێی داوی ..
ڤیتامین و ئاسنت دابەزیون ..
بەلایەنی کەمەوە سێ جار دکتۆر پێی وتووی : ئەرێ تۆ چۆن ماوی ؟
خواردنی ئێکسپایەریان دەرخوارد داوی ..
دەرمانی ئێسکپایەریان دەرخوارد داوی ..
ویستوویانە نەمێنی و کەچی ماوی ..
شتی تریش …

فرۆشتن…(*).. شیعری پشکۆ ناکام

ئەمانەوێ بتانفرۆشین

بەڵام بە کێ..؟

کێ بۆگەن و “کەڕوو”مان لێ ئەکڕێ

کێ ناپاکی و ئاشوب و خۆ خۆریمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ سیسارکەی ڕەزالەت و زەلیلیمان

لێ یەکڕێ..؟

کێ موسیبەت و نەگبەتی و خەفەتمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ میکرۆبی داغانکەری جەستەمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ دز و چەتە و شەلاتیەکانمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ گەمژە و مێشک پووت و گەلحۆکانمان

لێ ئەکڕێ..؟

ئەمانەوێ بتانفرۆشین

بەڵام بە کێ..؟

کێ ساختەچی و بێ ئابڕوو و دەمامک کراوەکانمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ مێرووی زەهراویمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ ئاشوبگەرانی نیشتمانمان

لێ ئەکڕێ..؟

کێ ئابڕویەکمان لێ ئەکڕێ

کە بێ ئابڕوویی شەرمەزار کردبێ..؟

ئەتانفرۆشین…بەڵام بە کێ..؟

سەگی پاسەوان نین

تا نرخێکتان هەبێ

مەڕ و ماڵاتێک نین

بەرھەمتان ھەبێ..

نەعلێک نین لەپێ بکرێن

بووکە شووشەیەک نین

دڵی مناڵێکی پێ خۆشکرێ

کێ بە بەلاش ئەتانکڕێ

….. کێ ؟

ئەتانفرۆشین

بەڵام کەس ناتانکڕێ..

خێرتان ئەگا ، بڕۆن..

لە کۆڵمان ببنەوە..بڕۆن

نامانەوێن

کەسیش ناتانکڕێ

....

(*) سوود لە دەقێکی”احمد مطر” وەرگیراوە..

کتێبی” پێکهاتەی عەقڵی کوردی” بڵاوکرایەوە

“پێکهاتەی عەقڵی کوردی” کتێبێکی فکرییە، یەکەمین کتێبی ناوەندی تەمە بۆ نووسینی کوردی، لە نووسینی پێشڕەو عەبدوڵڵا” یە، کە 523 لاپەڕەیە و بە هاوبەشی لەگەڵ دەزگای ڕۆسا بڵاوکرایتەوە.

پێشڕەو عەبدوڵڵا نووسەری کتێبەکە، لە بارەی کتێبەکەوە رای

گەیاند، لە کایەی ڕۆشنبیریی ئێمەدا، زۆر بابەت و نۆڕم هەن، کە بە دەستلێنەدراوی ماونەتەوە و کەوتوونەتە ناو تاریکایی ناخودئاگای ئێمەوە، بێ ئەوەی ڕۆشنایی ئاگایی ئاراستە بکەین، بۆ ئەوەی لانی کەم ئەو هێز و فشارەی جارانی نەمێنێت و بیناسینەوە.

نووسەر دەڵێ، “ئەم کتێبە هەوڵێکی شیکاری ڕژدە، بۆ ناسینەوە و کەشفکردنی بەشێکی زۆر لەو پێکهاتە عەقڵییانەی زۆر کەم ڕۆشنایی خراونەتە سەر، کە چۆن ڕەگی قووڵی بەناو کەسایەتیی ئێمەدا داکوتاوە و بووەتە بەشێك لە پێکهاتەی عەقڵیی ئێمە. ئیتر ئەوە ئێمەین بەو تەرز و نۆڕمانە سەیری خۆمان و ژیان و دەوروبەرمان دەکەین.”